

Vårdföretagarnas Assistansbarometer

Augusti 2026

Innehållsförteckning

1. Månadens specialstudie: Förstagångsbeviljande av assistansersättning efter diagnos
2. Månadsutveckling, juli 2026
3. Assistansbrukare och assistansutförare 2016-2025
4. Ersättning, kostnader och resursanvändning 2016-2025
5. Sysselsättning och löneläge 2016-2025

1. Månadens specialstudie: Förstagångsbeviljande av assistansersättning efter diagnos

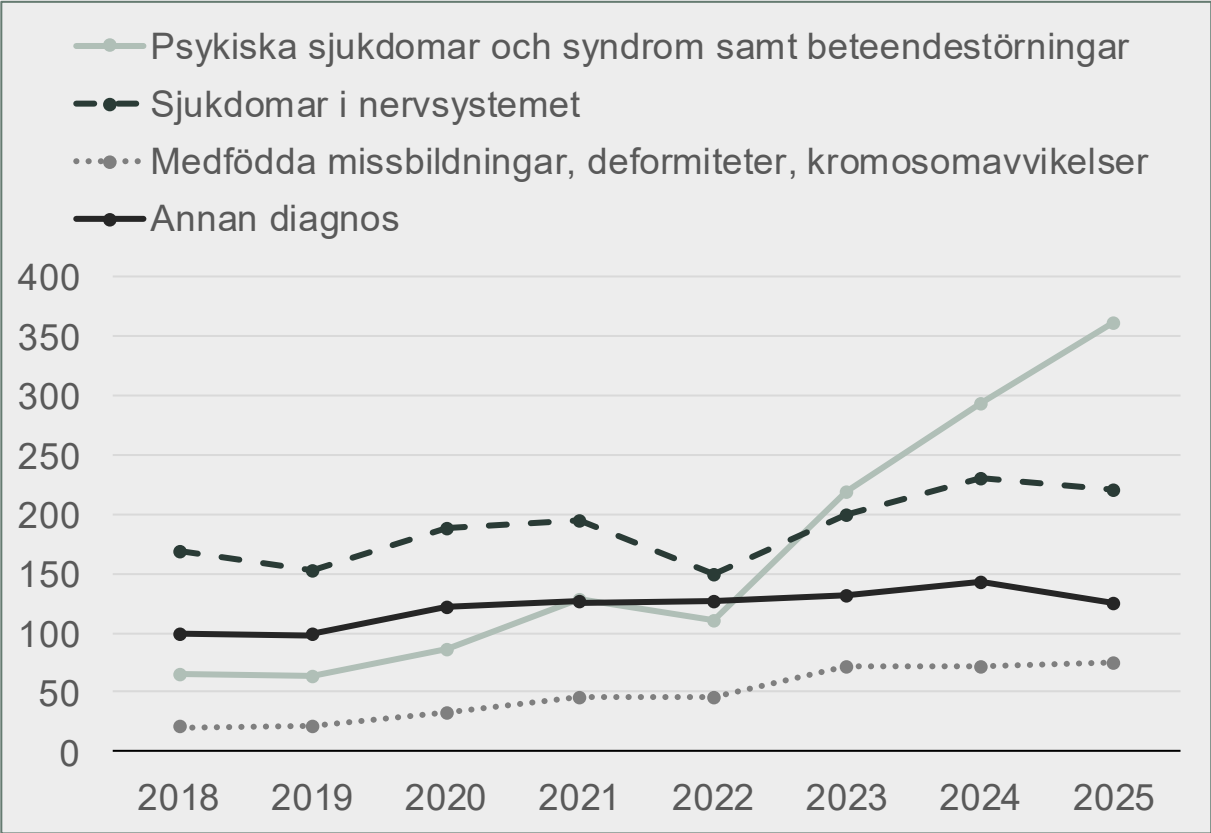
Månadens specialstudie: Förstagångsbeviljande av assistansersättning efter diagnos*

- Det har skett en tydlig ökning av antalet förstagångsbeviljanden av assistansersättning under perioden 2018–2025. Antalet ökade från 355 år 2018 till 781 år 2025, en ökning med 120 procent.
- Personerna som beviljas assistansersättning för första gången återfinns huvudsakligen inom tre övergripande diagnosgrupper:
- Den vanligaste diagnosgruppen 2025 var ***psykiatriska sjukdomar, intellektuell funktionsnedsättning, autism eller neuropsykiatriska tillstånd och inte fysiska funktionsnedsättningar som dominerade tidigare**. Totalt hade 361 personer, motsvarande 46 procent av samtliga förstagångsbeviljanden, en diagnos inom denna grupp. Det kan jämföras med 65 personer, eller 18 procent, år 2018.
- Den näst vanligaste diagnosgruppen var **Sjukdomar i nervsystemet**. År 2025 hade 220 personer, motsvarande 28 procent, en diagnos inom denna grupp. Antalet har ökat från 169 personer år 2018, samtidigt som andelen har minskat från 48 procent.
- Den tredje vanligaste diagnosgruppen var **Medfödda missbildningar, deformiteter och kromosomavvikelser**. År 2025 hade 75 personer, motsvarande 10 procent, en diagnos inom denna grupp. Det kan jämföras med 21 personer, eller 6 procent, år 2018.
- Därutöver hade 125 personer som beviljades assistansersättning för första gången 2025 diagnoser inom andra diagnosgrupper. De motsvarade 16 procent av samtliga förstagångsbeviljanden. Antalet har ökat från 100 personer år 2018, samtidigt som andelen har minskat från 28 procent.

**Enligt diagnoskatalogen i Försäkringskassans databas benämns gruppen: "Psyksiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar"*

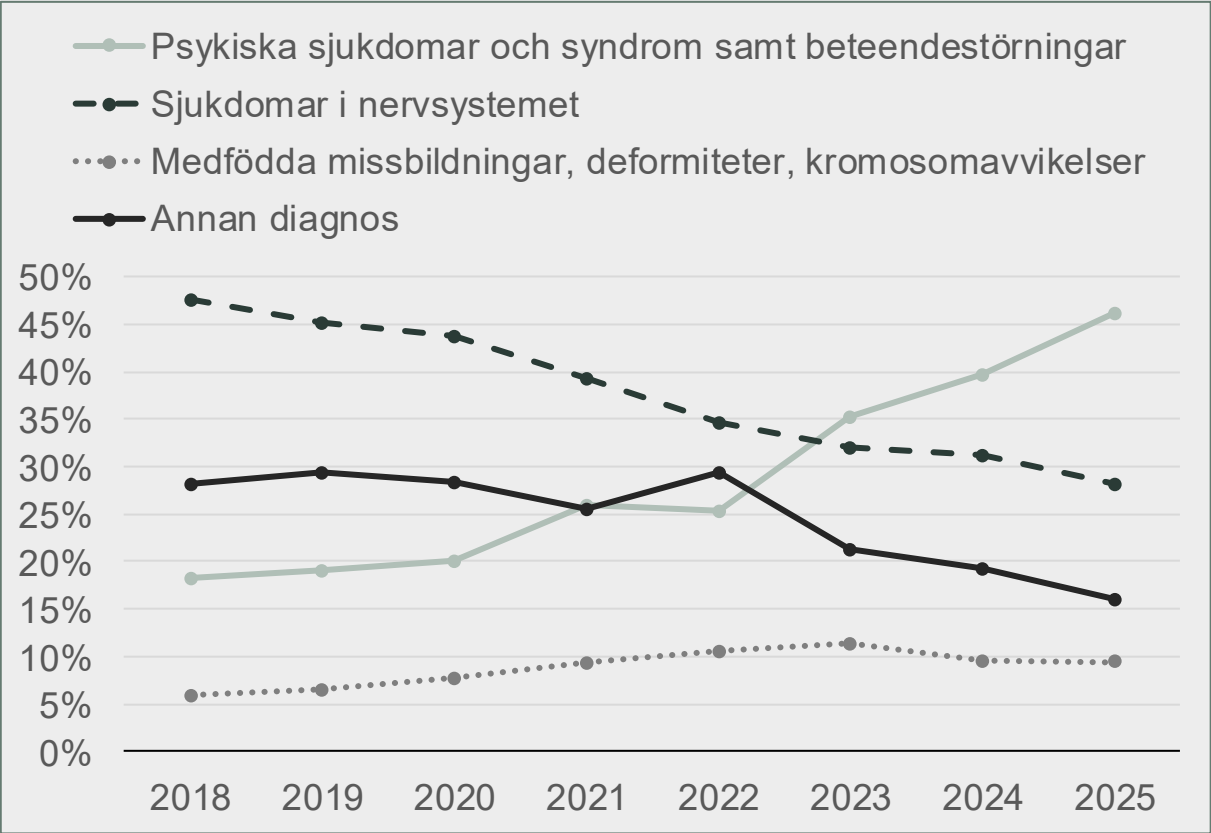
Förstagångsbeviljande av assistansersättning efter diagnos

Antalet förstagångsbeviljande av assistansersättning efter diagnos helåren perioden 2018-2025*

Källa: Försäkringskassan

Den procentuella fördelningen av förstagångsbeviljande av assistansersättning efter diagnos helåren perioden 2018-2025*

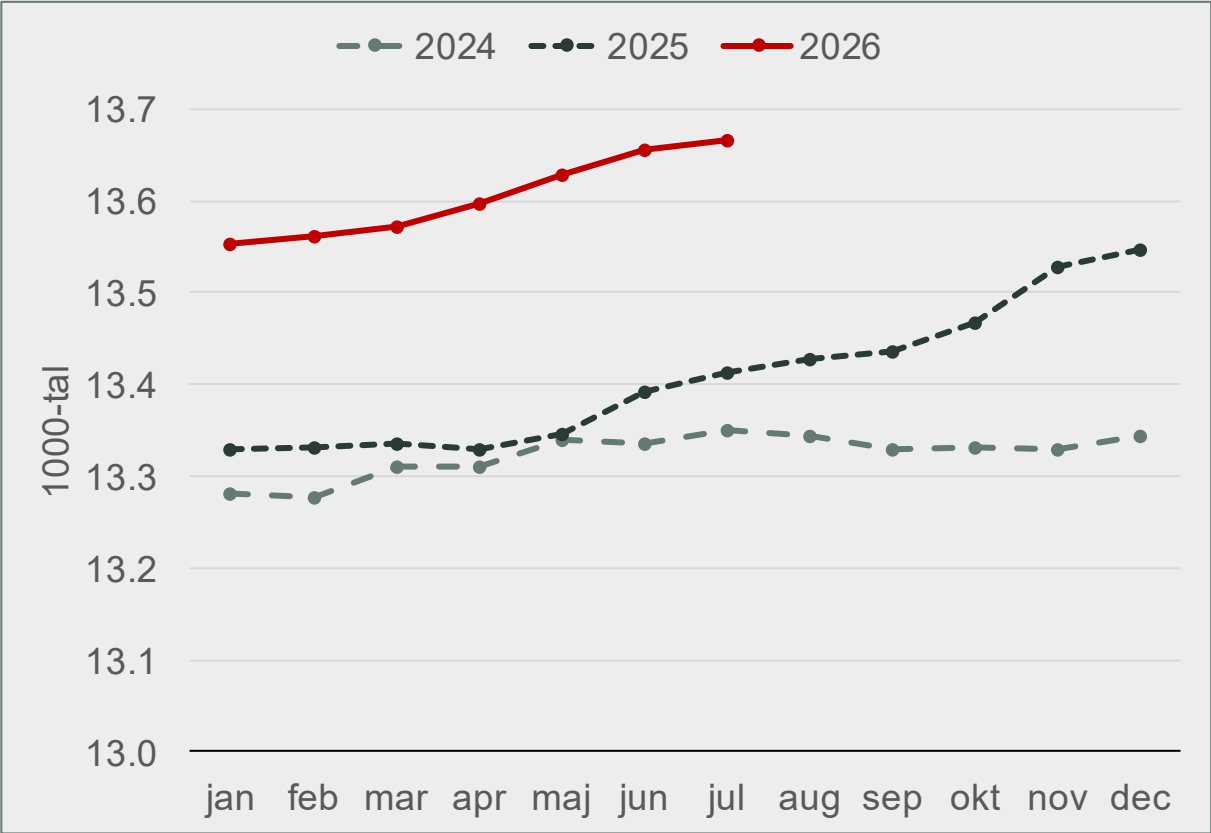
Källa: Försäkringskassan

*Enligt diagnoskatalogen i Försäkringskassans databas benämns gruppen: "Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar"

2. Månadsutveckling, juli 2026

Antal brukare

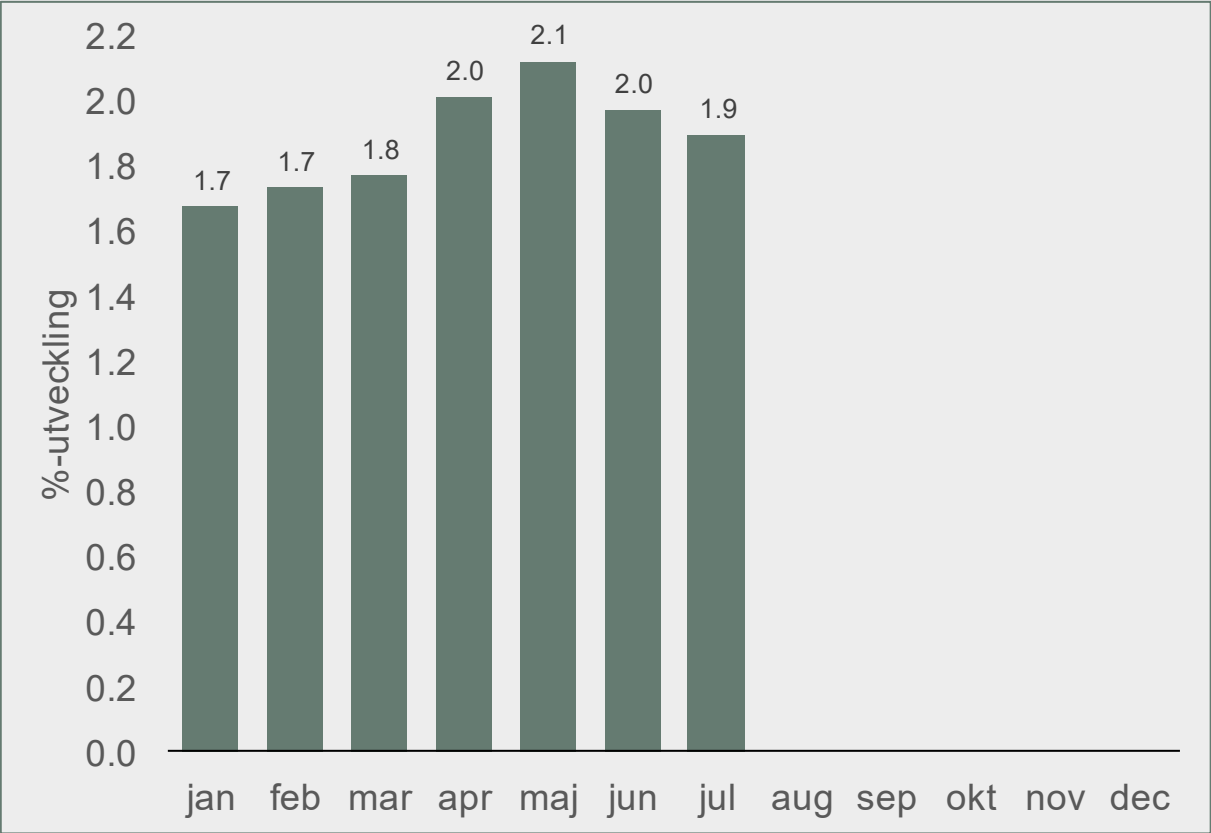
Antalet brukare med statlig assistansersättning

Antalet brukare med statlig assistansersättning var 13 666 i juli 2026. Det var 254 personer fler än motsvarande månad 2025 och 316 fler än juli 2024.

Källa: Försäkringskassan

Procentuell utveckling av brukare med statlig assistansersättning månad för månad under 2026 jämfört med motsvarande månader 2025

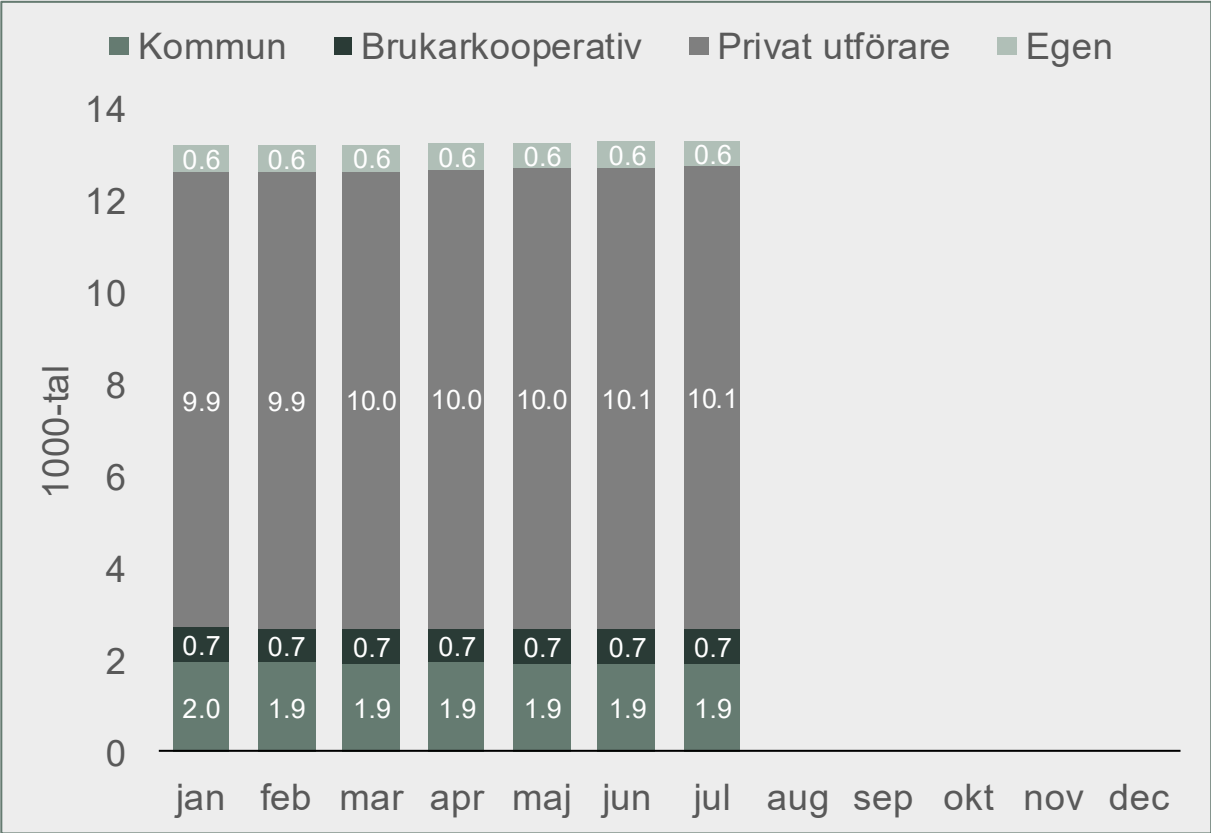

Under juli 2026 var antalet brukare med statlig assistansersättning 1,9 procent fler än motsvarande månad 2025.

Källa: Försäkringskassan

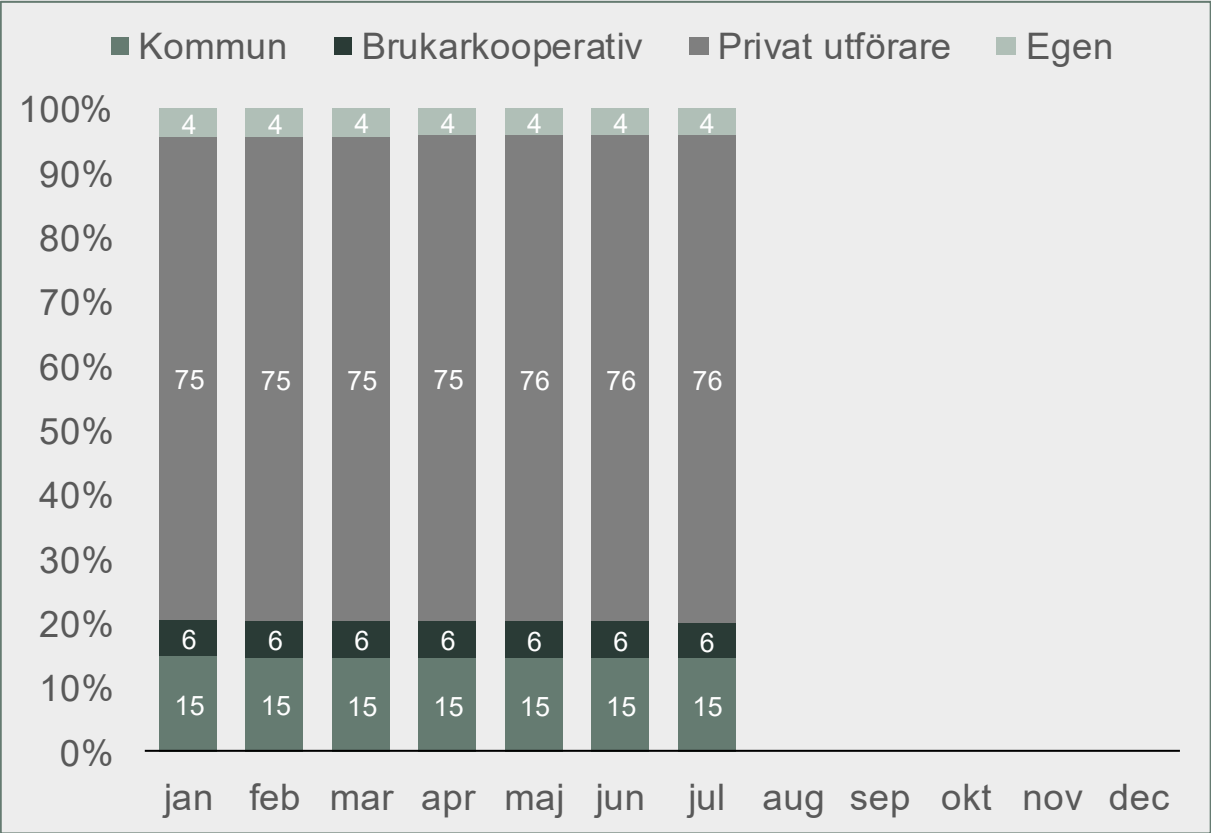
Antal och andel brukare fördelade per utförarkategori

Antal brukare med statlig assistansersättning fördelat per utförarkategori

10 080 av brukarna med statlig assistansersättning hade en privat utförare under juli 2026.

Andel brukare med statlig assistansersättning fördelat per utförarkategori

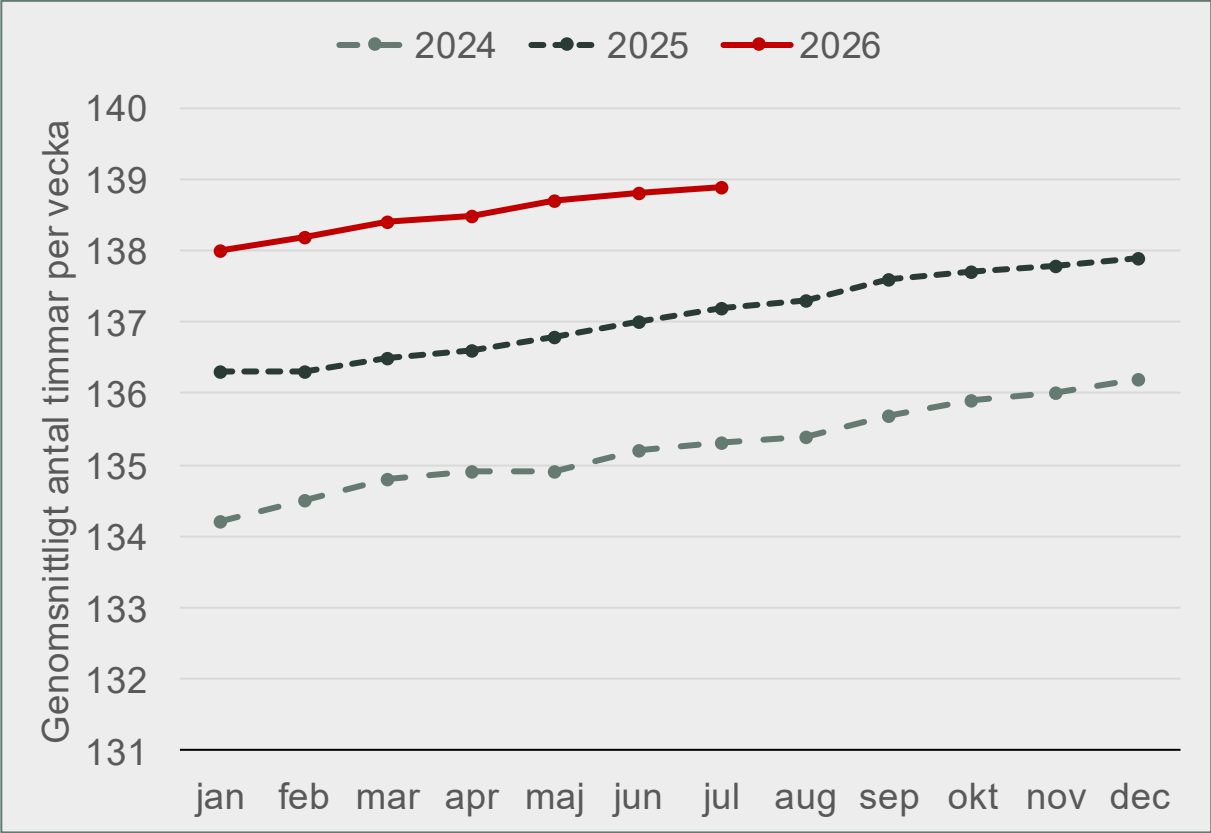
Andelen av brukarna som hade en privat utförare var 76 procent i juli 2026.

Källa: Försäkringskassan

Källa: Försäkringskassan

Genomsnittligt antal timmar per brukare och totalt antal timmar

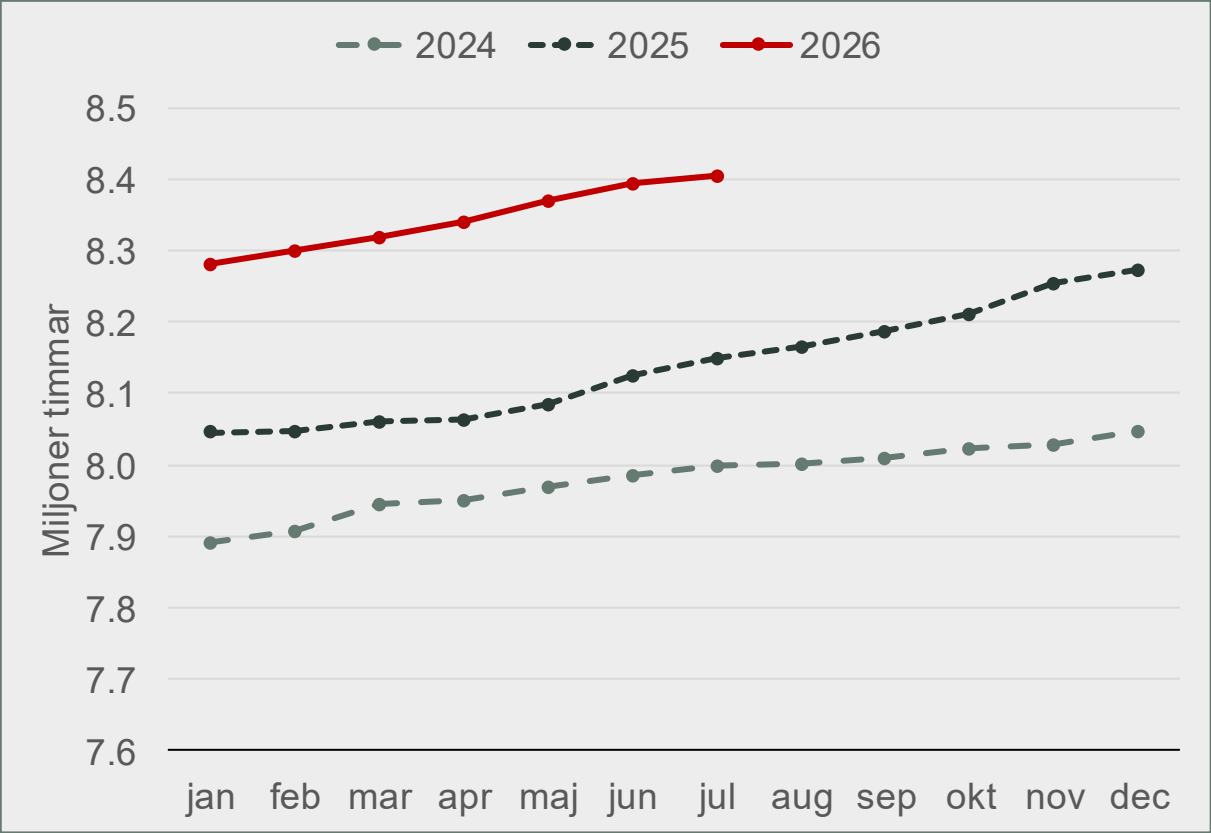
Genomsnittligt antal timmar statlig assistansersättning per brukare

Det genomsnittliga antalet timmar per brukare och vecka var 138,9 timmar i juli 2026. Det var 1,7 timmar fler än motsvarande månad 2025.

Källa: Försäkringskassan

Totalt antal timmar* med statlig assistansersättning

Det var totalt 257 000 fler assistanstimmar i juli 2026 jämfört med juli 2025.

Källa: Försäkringskassan

* Korrigerat för antal dagar olika månader

Antal brukare

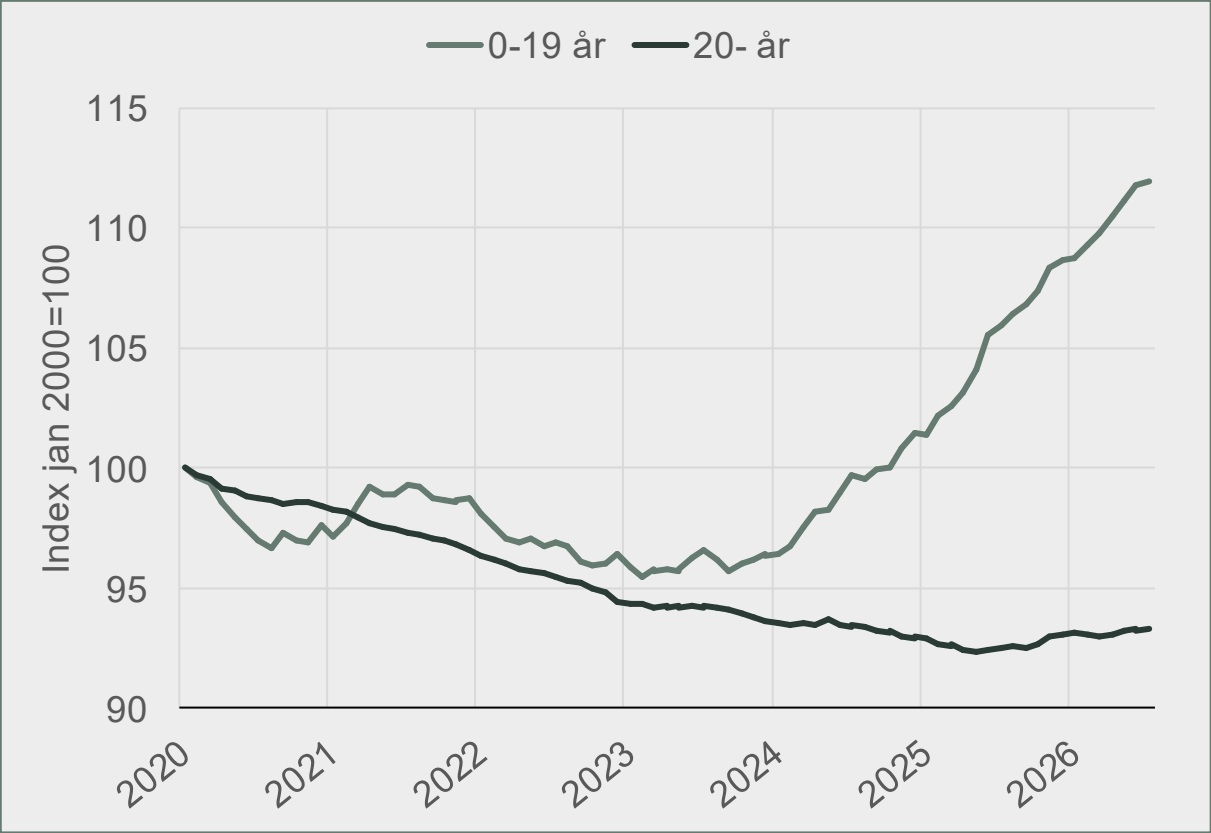
Antal brukare med statlig assistansersättning i två olika åldersgrupper, yngre och äldre, till och med juli 2026

Antalet brukare 0-19 år med statlig assistansersättning var 2 984 i juli 2026. Antalet brukare 20 år och äldre var 10 682 i juli 2026.

Källa: Försäkringskassan

Utveckling av antalet brukare med statlig assistansersättning i olika åldersgrupper till och med juli 2026, index jan 2020=100

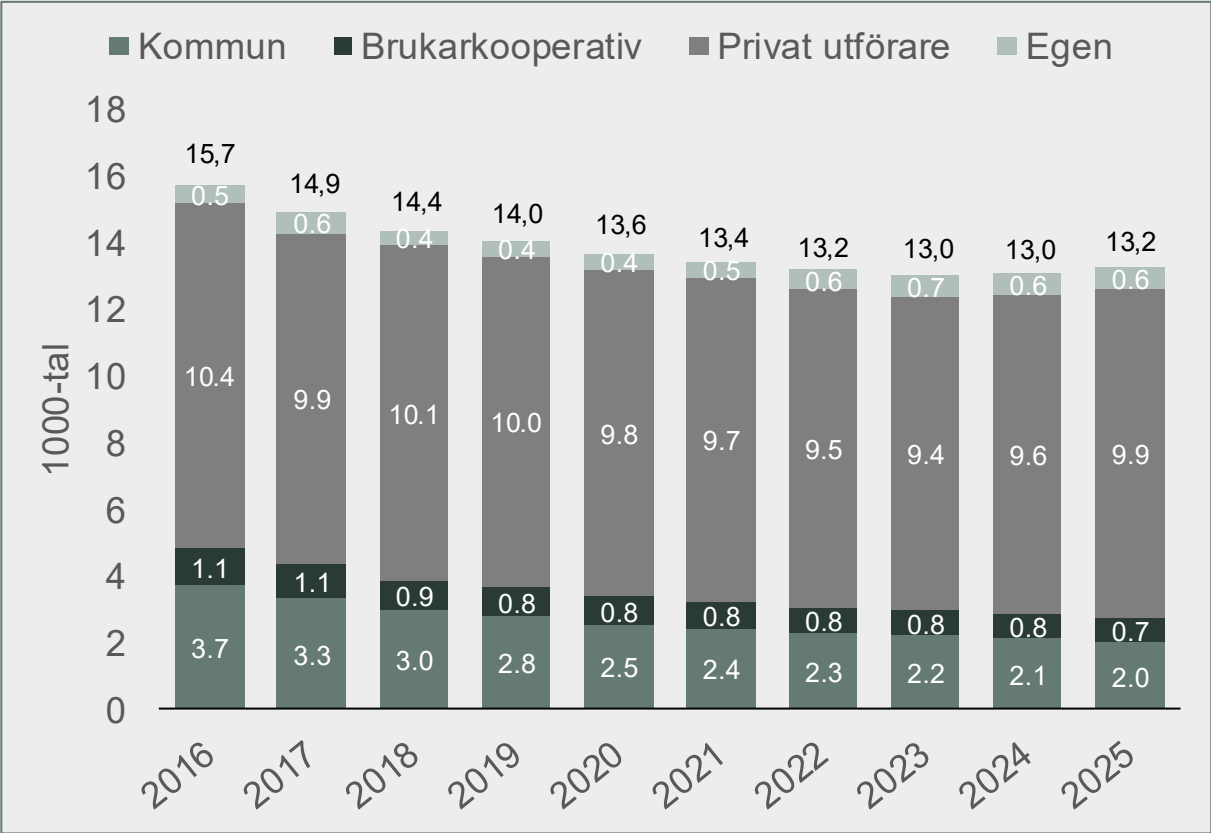
Under perioden januari 2020 till juli 2026 har antalet brukare 0-19 år ökat med närmare 12 procent, motsvarande 318 brukare. Antalet brukare 20 år och äldre har under samma period minskat med knappt 7 procent, motsvarande 765 brukare.

Källa: Försäkringskassan

3. Assistansbrukare och assistansutförare 2016-2025

Antal och andel brukare fördelade per utförarkategori

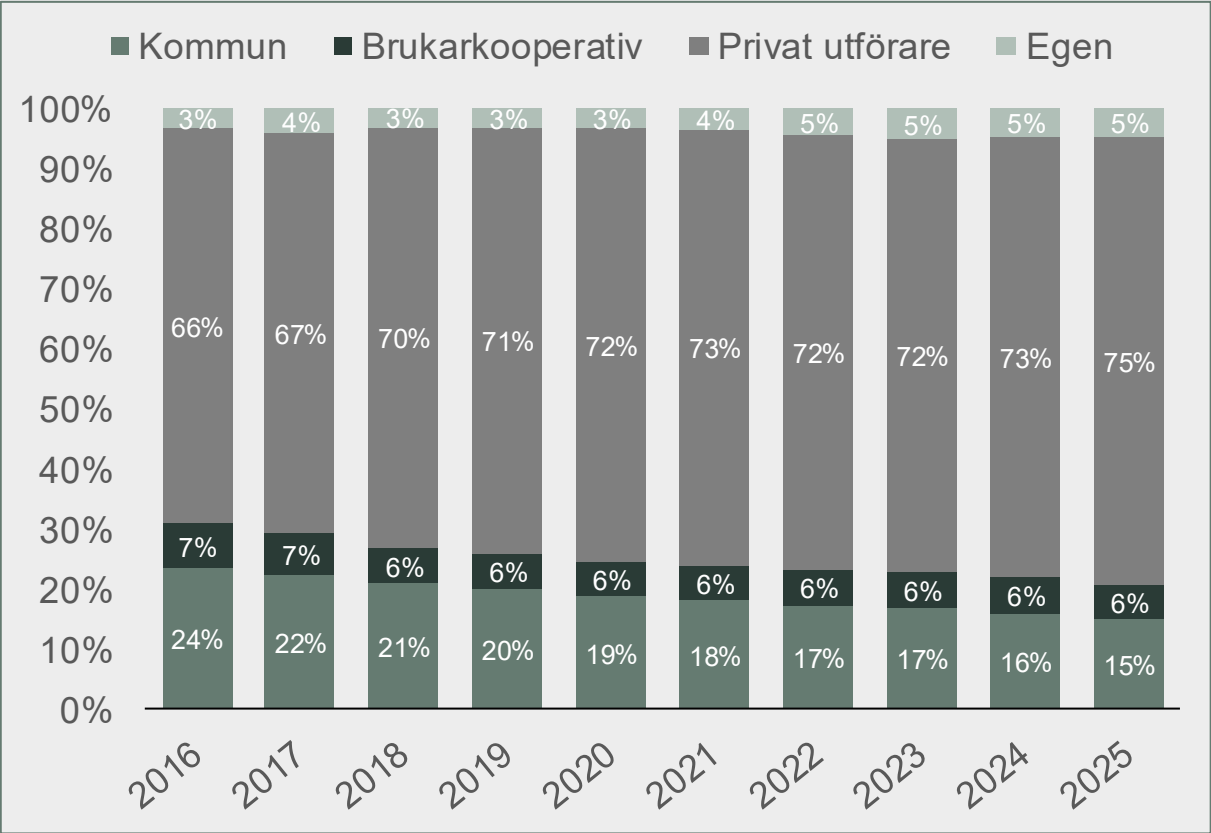
Antal brukare med statlig assistansersättning fördelat per utförarkategori*

Efter att antalet brukare med statlig assistansersättning ökade kontinuerligt efter reformens införande 1994 skedde ett trendbrott 2014. Därefter har antalet brukare successivt minskat, från 16 100 år 2014 till 13 000 år 2024. Under 2025 skedde dock en viss ökning.

Källa: Försäkringskassan

Andel brukare med statlig assistansersättning fördelat per utförarkategori

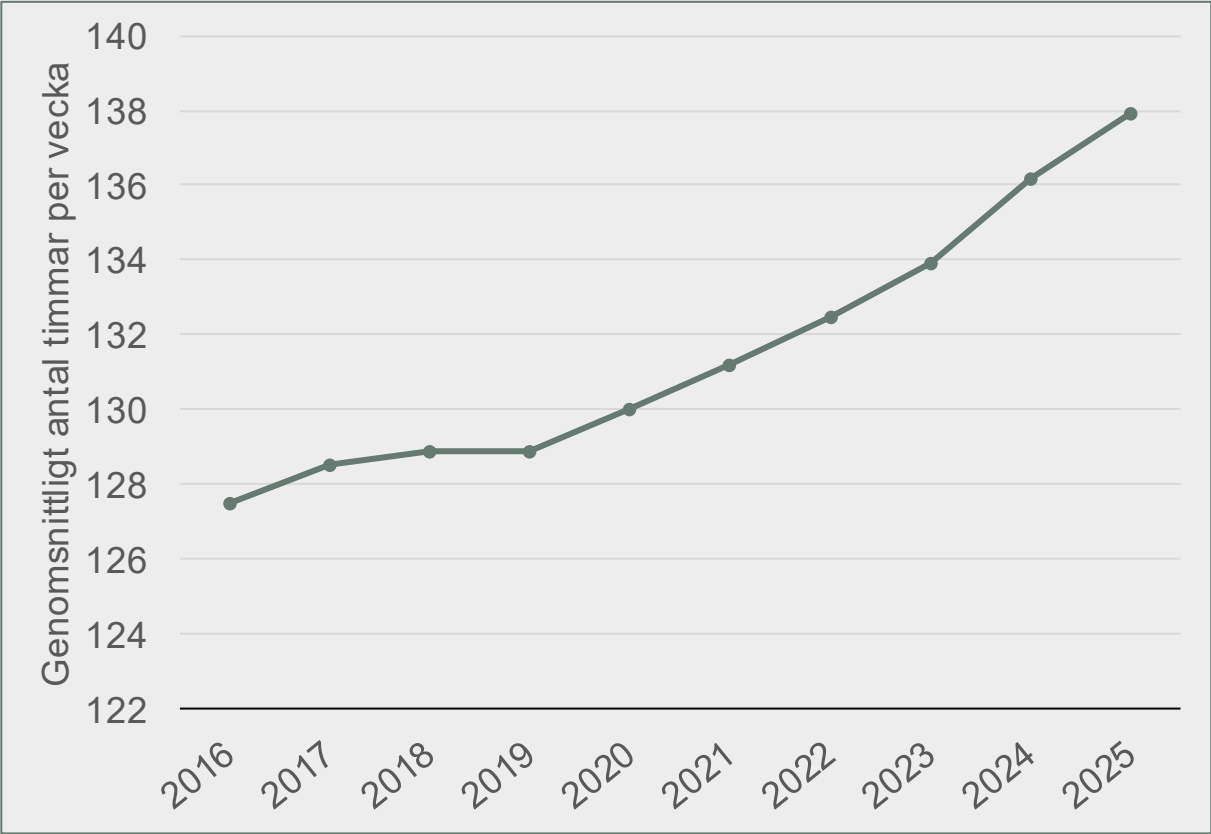
Det har skett en tydlig förändring i fördelningen av brukare mellan olika utförarkategorier de senaste 10 åren. Andelen som har en privat utförare och andelen egna utförare har ökat medan andelen med brukarkooperativ och framförallt kommunen som utförare har minskat.

Källa: Försäkringskassan

*Avser december respektive år. Summan baserad på utförarkategorier är någon lägre än totalen.

Genomsnittligt antal timmar per brukare och totalt antal timmar

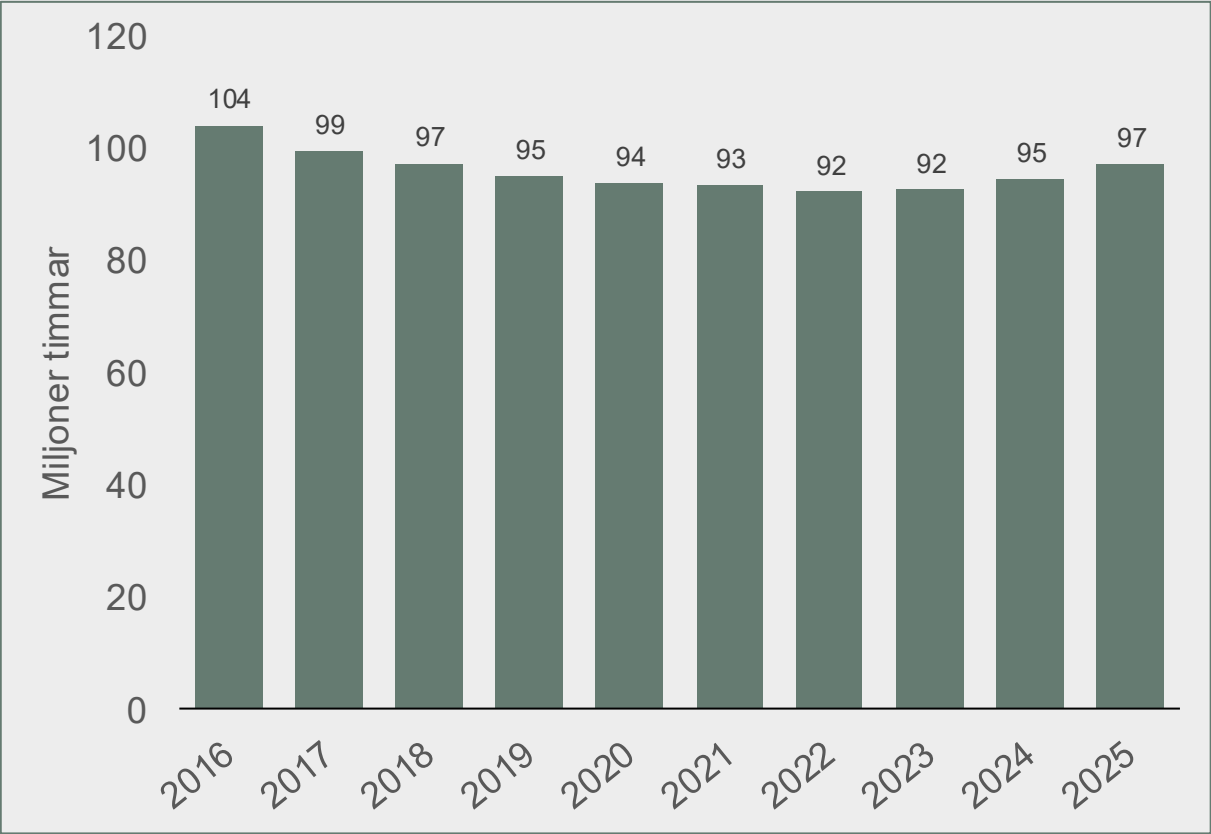
Genomsnittligt antal timmar statlig assistansersättning per brukare

Det genomsnittliga antalet assistanstimmar har ökat successivt under perioden 2016-2025. En förklaring är att de allt färre brukarna som får statlig assistansersättning i genomsnitt har större behov, då "nålsögat" för att få ersättning har minskat.

Källa: Försäkringskassan

Totalt antal timmar* statlig assistansersättning

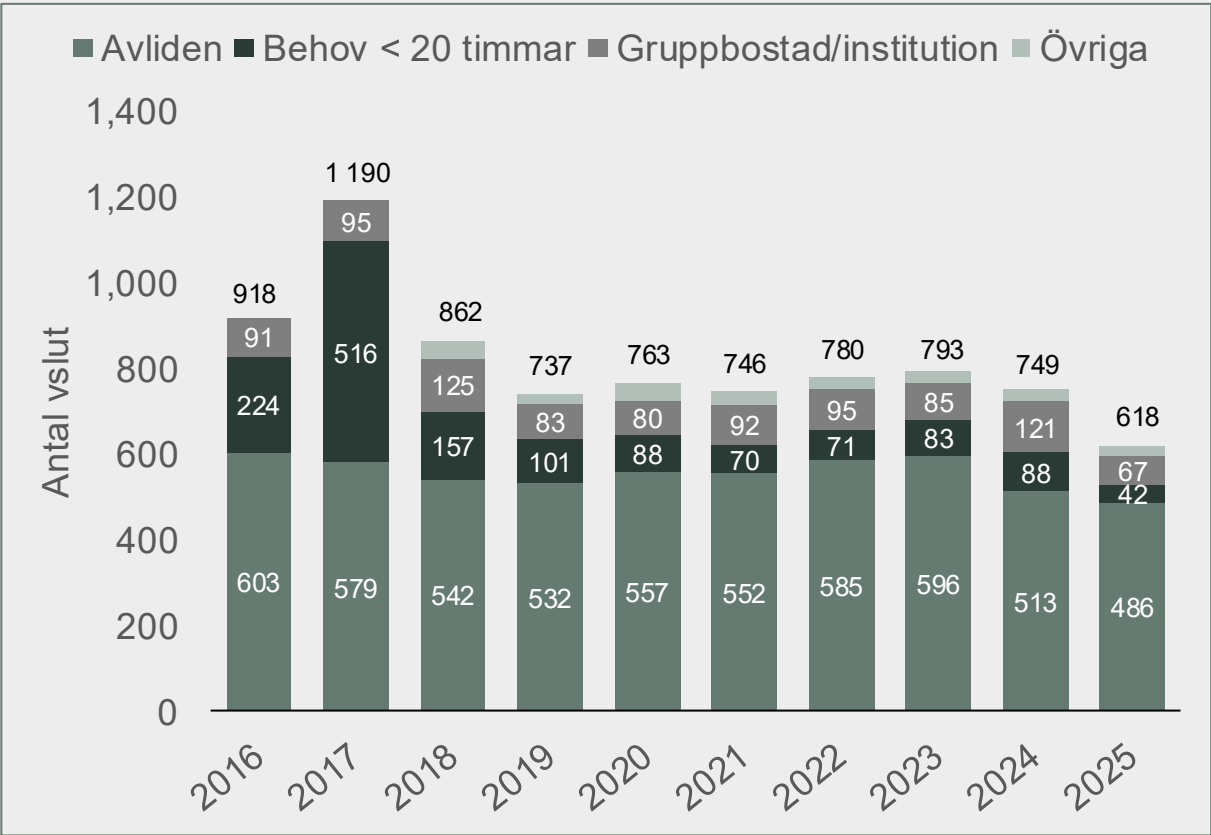
Trots att det genomsnittliga antalet assistanstimmar per brukare ökade under perioden 2016-2025 har det totala antalet assistanstimmar minskat med 7 miljoner timmar, motsvarande 7 procent. Orsaken är den kraftiga minskningen av antalet brukare under samma period.

Källa: Försäkringskassan

*Baserad på decemberuppgifter respektive år.

Antal och andel avslutade ersättningar fördelat på orsak

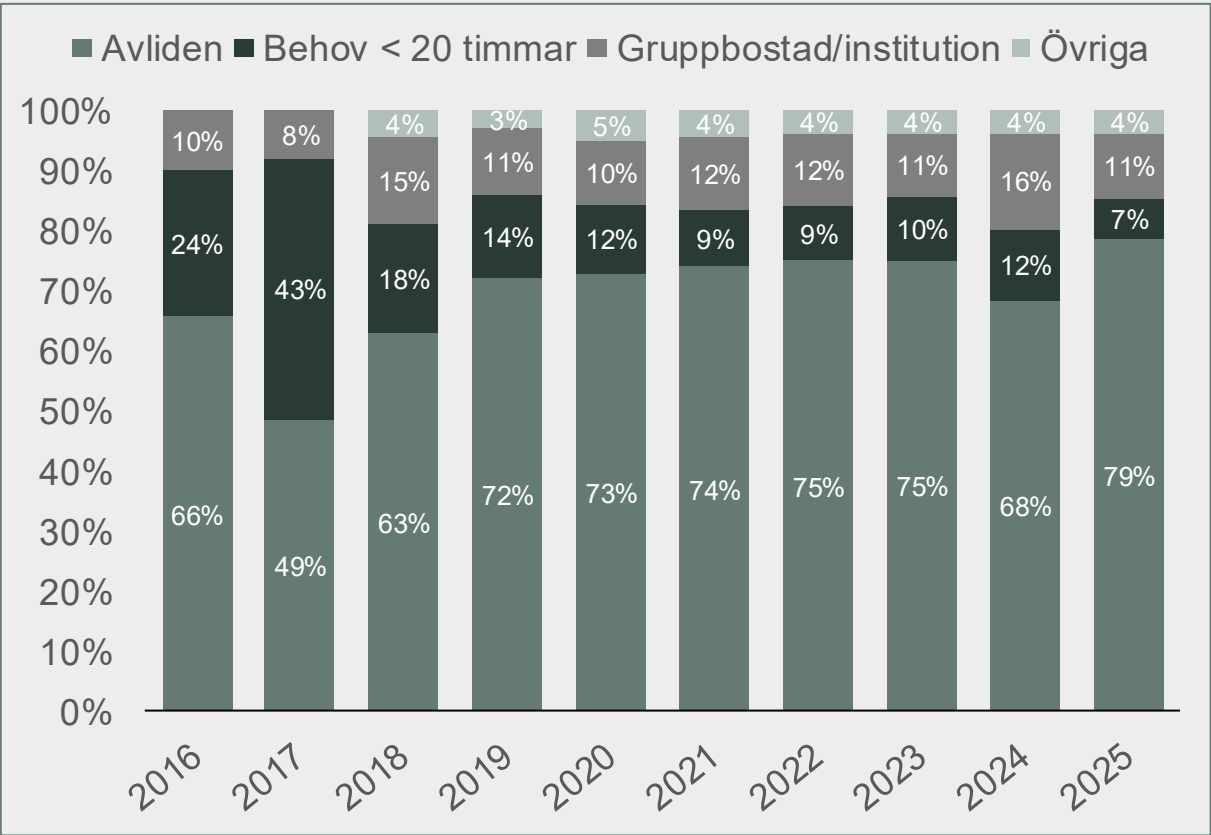
Antal avslutade beslut inom den statliga assistansersättningen fördelat på orsak

Det genomsnittliga antalet personer vars statliga assistansersättning har avslutats under perioden 2016-2025 har legat runt 800. År 2017 sticker dock ut då ersättningen för nästan 1 200 personer avslutades. Orsaken var att drygt 500 personer ansågs ha grundläggande behov som understeg 20 timmar.

Källa: Försäkringskassan

Procentuell fördelning av avslutade beslut inom den statliga assistansersättningen utifrån orsak

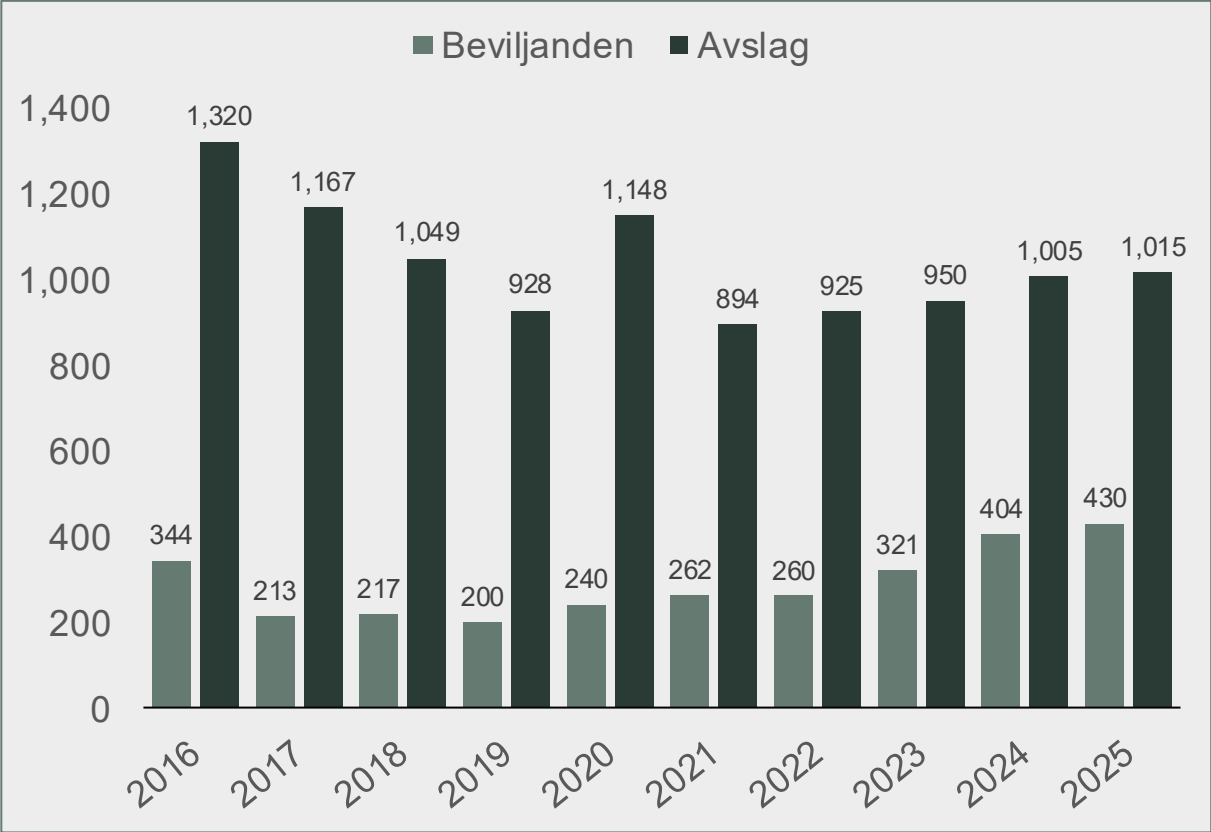

Andelen vars statliga assistansersättning har avslutats till följd av att personen har avlidit har varierat runt 70 procent under perioden 2016-2025. Samtidigt har andelen som avslutats på grund av grundläggande behov under 20 timmar minskat kraftigt efter 2017.

Källa: Försäkringskassan

Antal beviljanden och avslag vid förstagångsbeslut

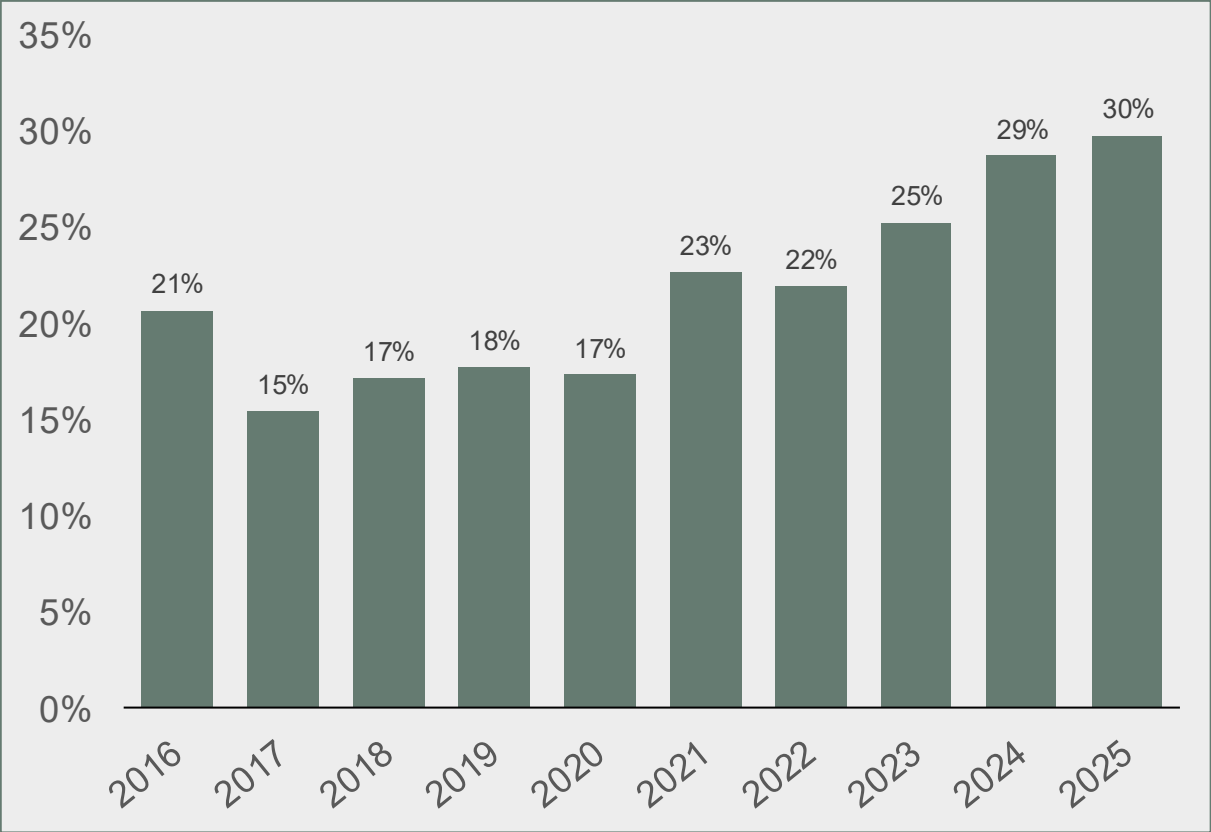
Antal beviljanden och avslag vid förstagångsbeslut inom den statliga assistansen

Antalet personer som fått ett beviljande vid förstagångsbeslut av statlig assistansersättning har ökat något under senare år. År 2019 fick 200 personer ett beviljande jämfört med 430 år 2025. Antalet avslag har minskat men legat på en klart högre nivå under perioden.

Källa: Försäkringskassan

Antal beviljanden i procent av antalet ansökningar vid förstagångsbeslut inom den statliga assistansen

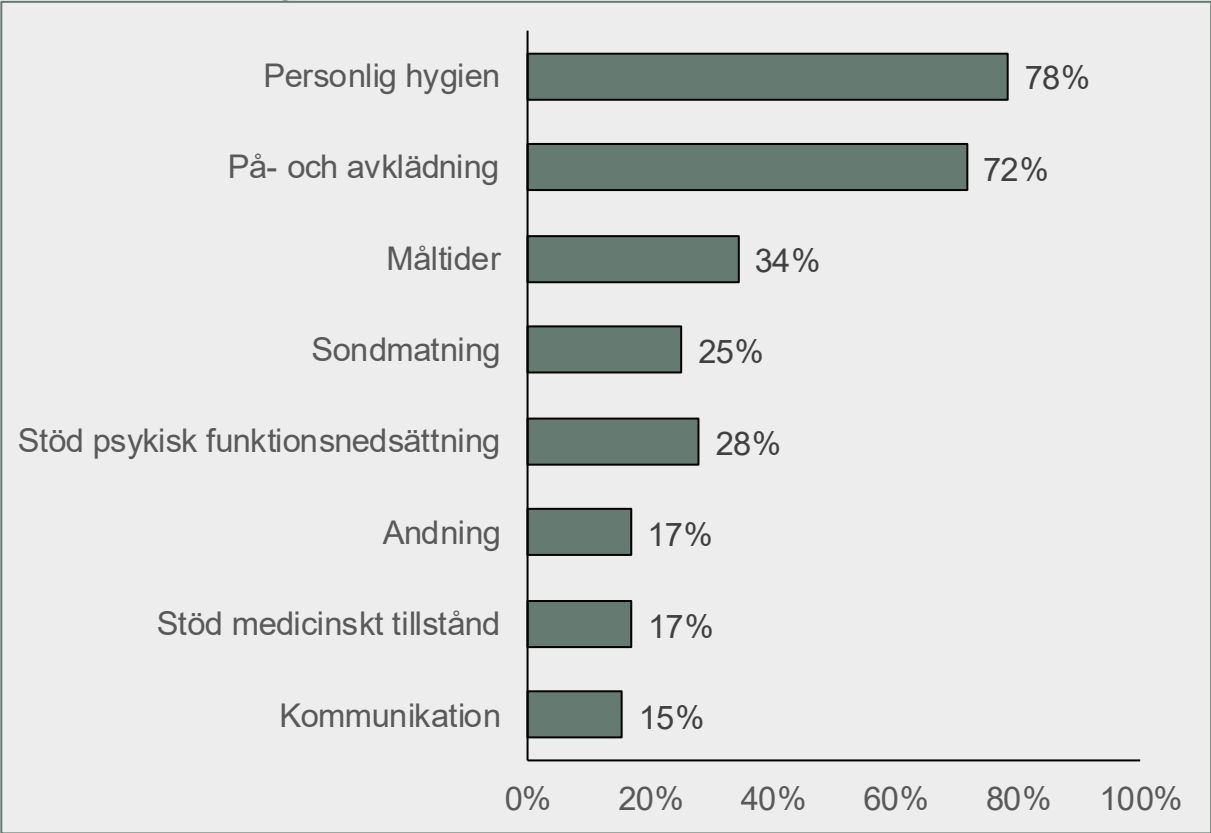

Antalet beviljanden i procent relaterat till antalet ansökningar vid förstagångsbeslut inom den statliga assistansen har ökat under perioden 2016-2025, från 21 procent till 30 procent. Över längre sikt har dock "nålsögat" för att beviljas statlig assistansersättning minskat dramatiskt. År 2005 gick det två bifall på varje avslag.

Källa: Försäkringskassan

Antal beviljanden och avslag vid förstagångsbeslut

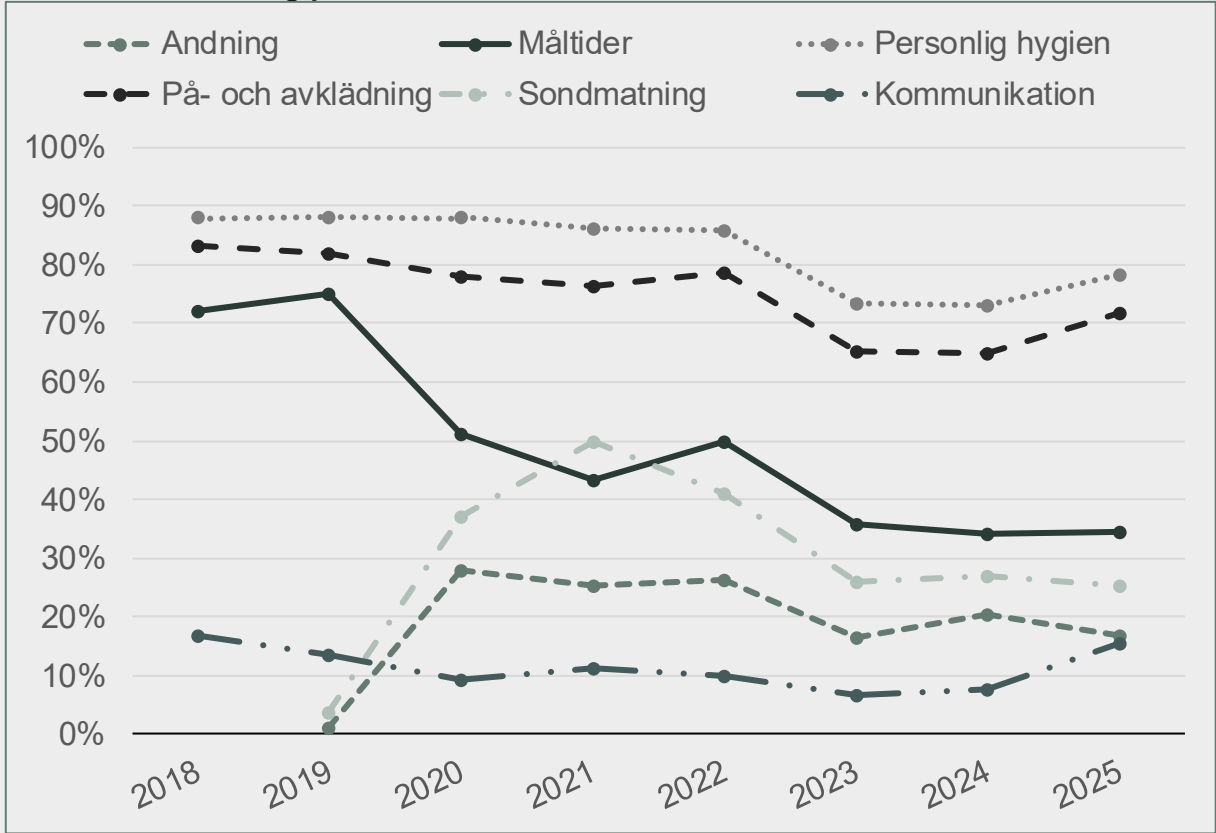
Procent av olika behov som ingår i förstagångsbeviljanden i statliga assistansersättning 2025

Under 2025 ingick personlig hygien och på- och avklädning i cirka 7 till 8 av 10 förstagångsbeviljanden inom den statliga assistansen.

Källa: Försäkringskassan

Utveckling av andelen av olika behov som ingår i förstagångsbeviljanden i statlig assistansersättning perioden 2018-2025

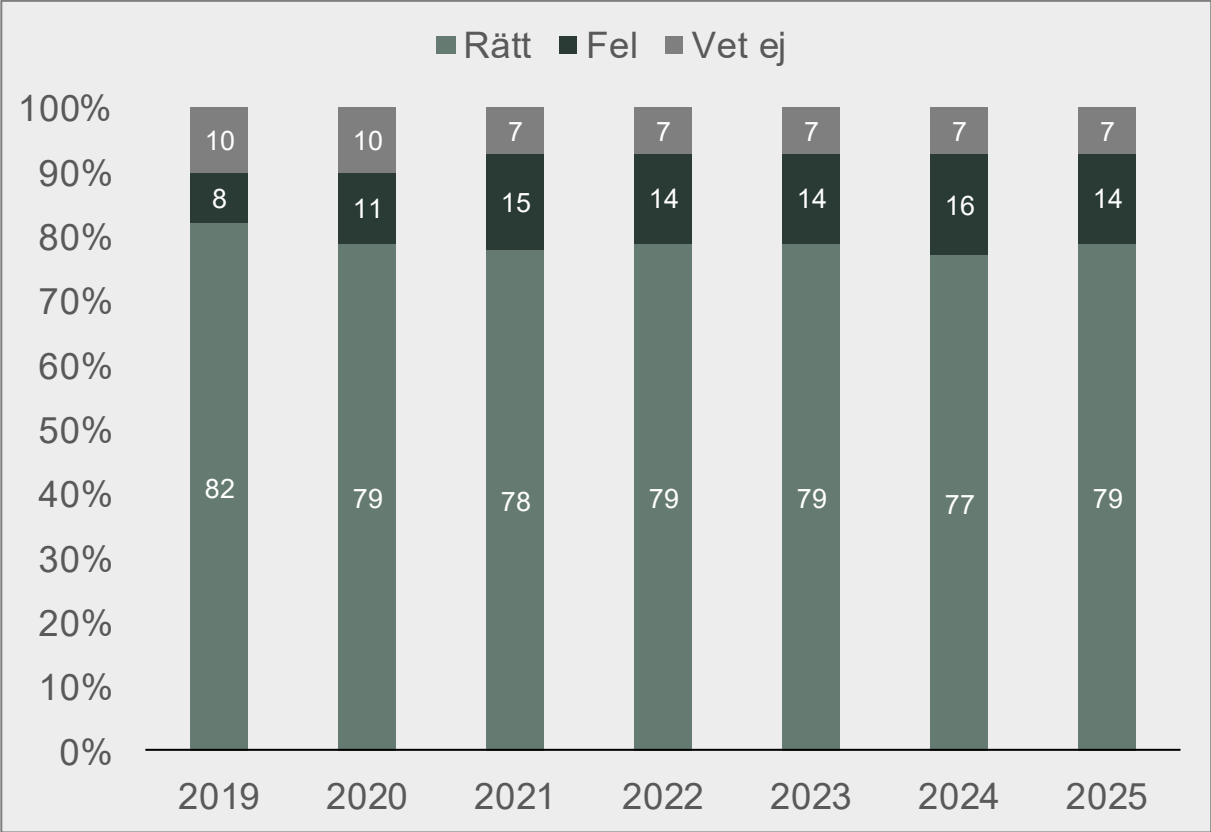

Andelen där personlig hygien ingick minskade från 88 procent år 2018 till 78 procent år 2025. Andelen där på- och avklädning ingick minskade från 83 procent år 2018 till 72 procent år 2025.

Källa: Försäkringskassan

Andel av befolkningen som anser att det är rätt att man får välja assistansutförare

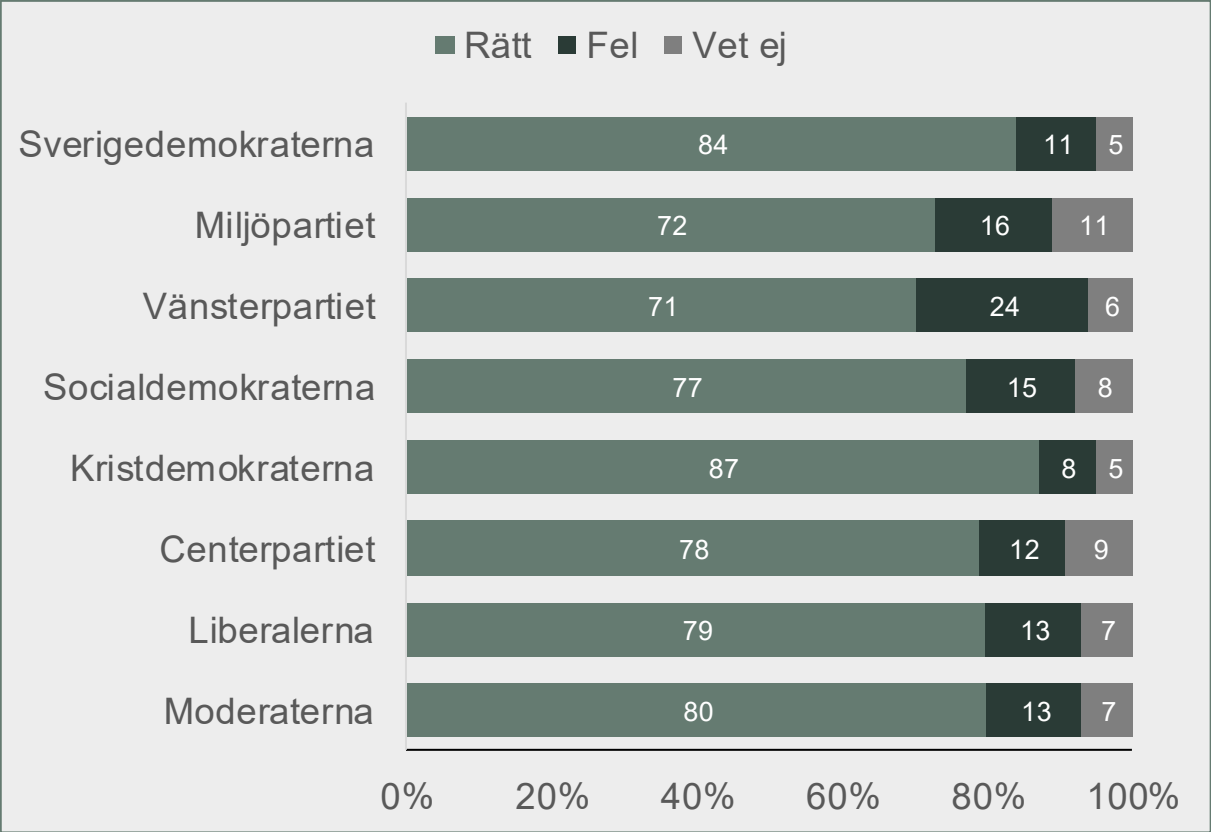
Anser du att det är rätt eller fel att man själv kan välja assistansutförare?

Stödet för rätten för brukaren att själv få välja vem som ska utföra den personliga assistansen är starkt hos svenska folket. Nästan 8 av 10 svenskar tycker att brukarna ska ha den rätten.

Källa: Svenskt Näringsliv

Anser du att det är rätt eller fel att man själv kan välja assistansutförare (2025)?

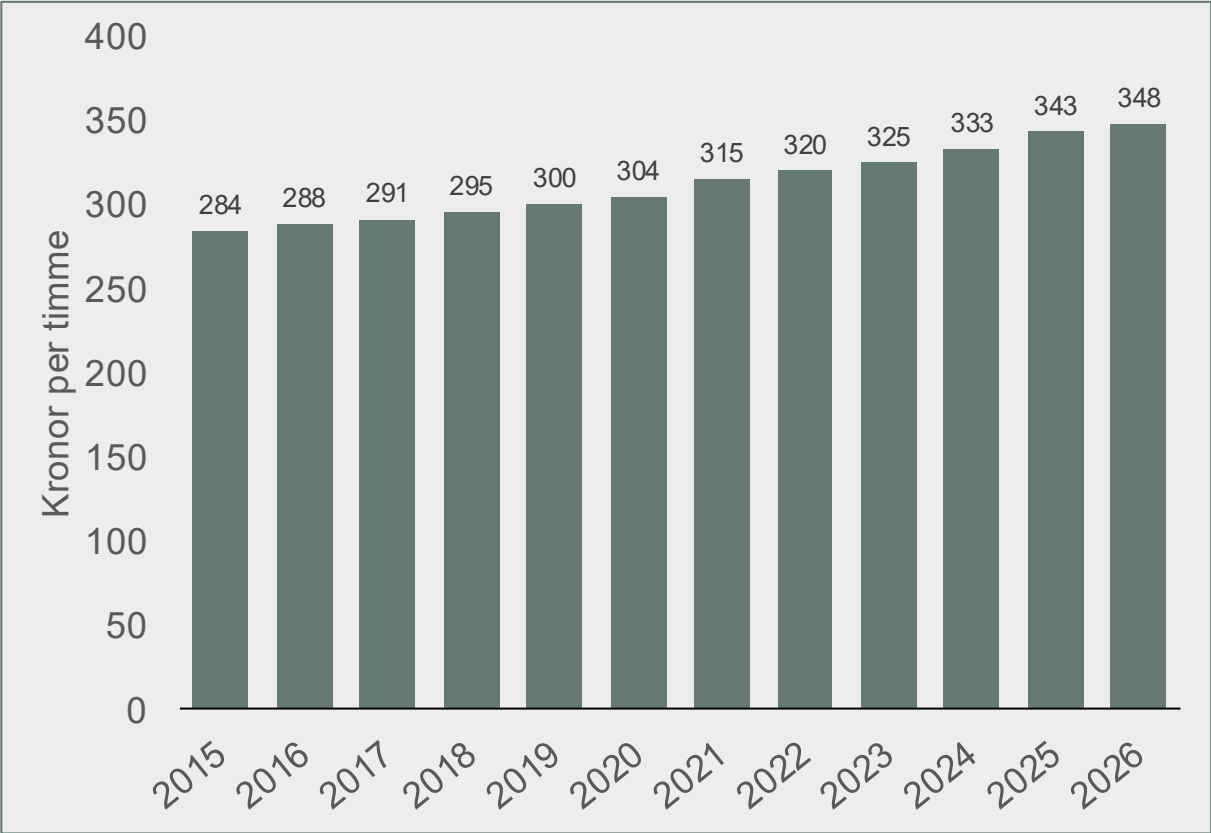
Stödet för rätten för brukaren att själv få välja vem som ska utföra den personliga assistansen är starkt i befolkningen oavsett vilket politiskt parti man röstar på. Stödet är högst bland de som röstar på Kristdemokraterna och lägst bland de som röstar på Vänsterpartiet.

Källa: Svenskt Näringsliv

4. Ersättning, kostnader och resursanvändning 2016-2025

Utvecklingen av den statliga assistansersättningen per timme

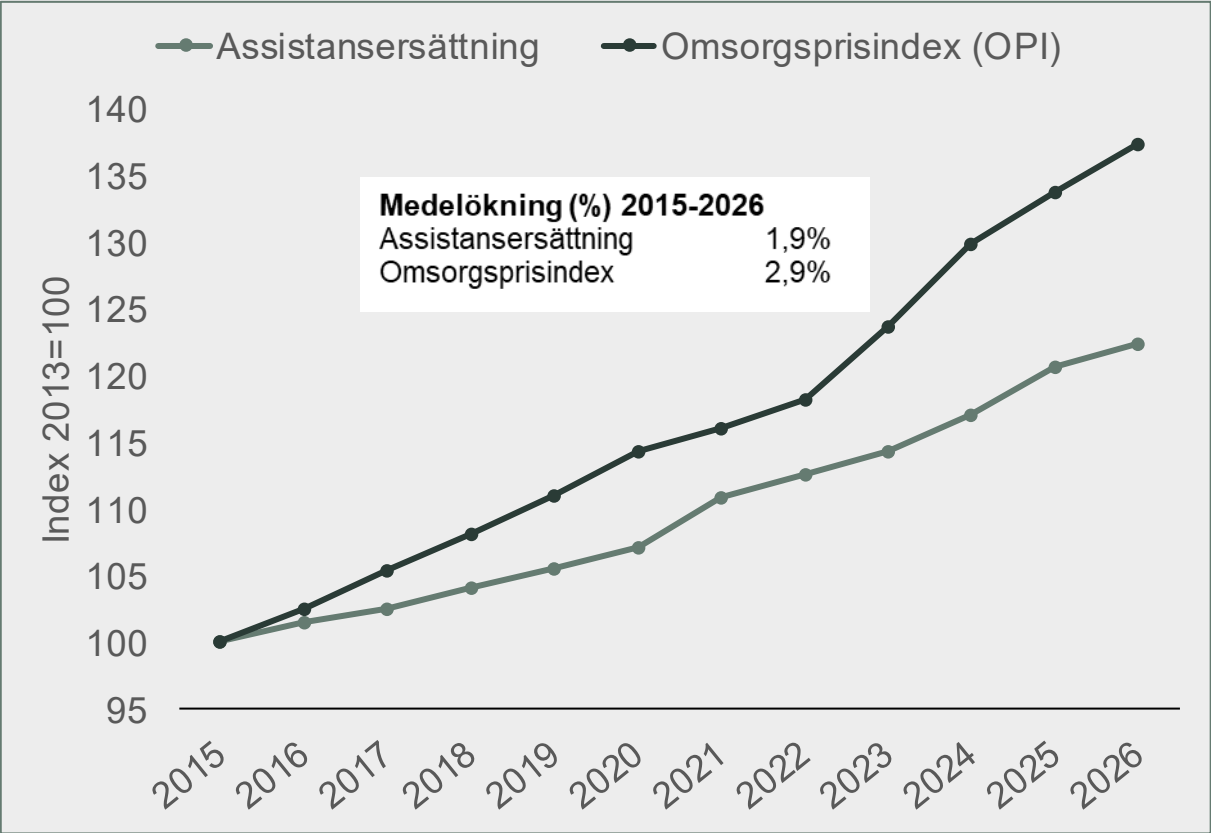
Utvecklingen av de statliga assistansersättningen i kronor per timme

Assistansersättningen per timme (grundersättningen) kommer att ha ökat från 284 kronor i timmen år 2015 till att år 2025 uppgå till 343 kronor. Det motsvarar en total ökning med 21 procent under perioden eller 1,9 procent per år.

Källa: Försäkringskassan

Jämförelse av den procentuella utvecklingen av den statliga assistansersättningen per timme och Omsorgsprisindex

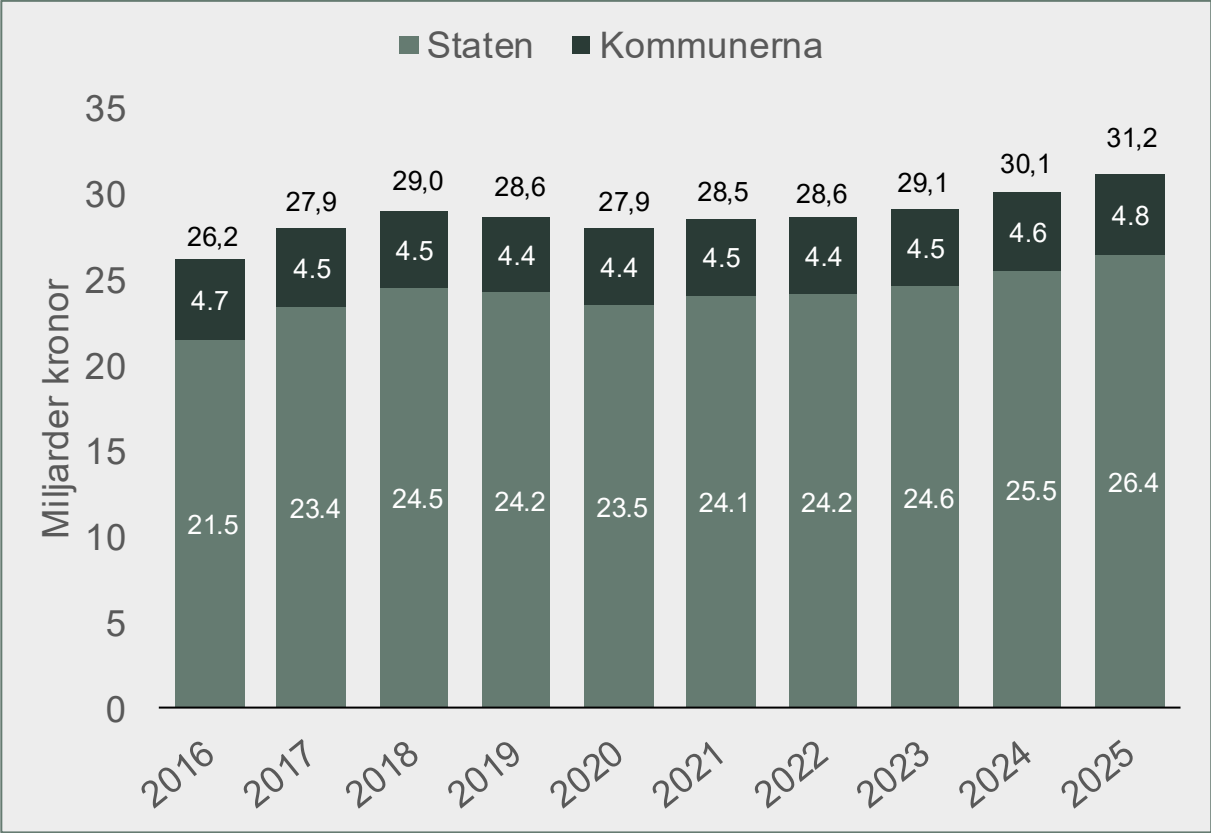

Ökningen av den statliga assistansersättningen per timme har ökat betydligt långsammare än det index, OPI, som är tänkt att användas brett för att räkna upp ersättningar inom den offentligt finansierade omsorgen. OPI kommer att ha ökat med i genomsnitt 3,0 procent perioden 2015-2025 jämfört med 1,9 procent för assistansersättningen.

Källa: Försäkringskassan & SKR

Summan och andel av kostnaderna för den personliga assistansersättningen fördelat mellan staten och kommunerna

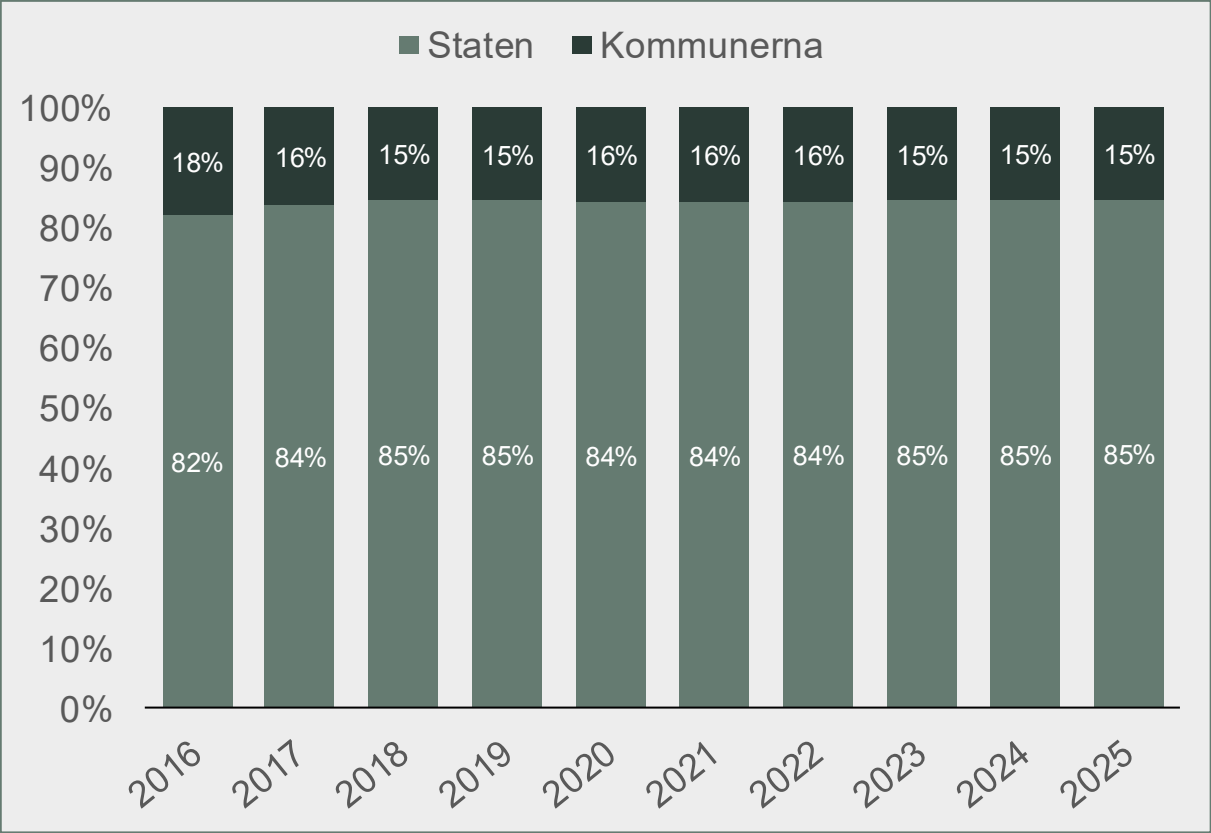
Kostnaderna för den statliga assistansersättningen i kronor fördelat på staten och kommunerna

Den totala kostnaden för den statliga assistansersättningen har ökat 5 miljarder kronor mellan 2016 och 2025. Trots att antalet timmar minskat relativt kraftigt har ersättningen per timme ökat med 21 procent under perioden.

Källa: Försäkringskassan

Kostnaderna för den statliga assistansersättningen procentuell fördelat mellan staten och kommunerna

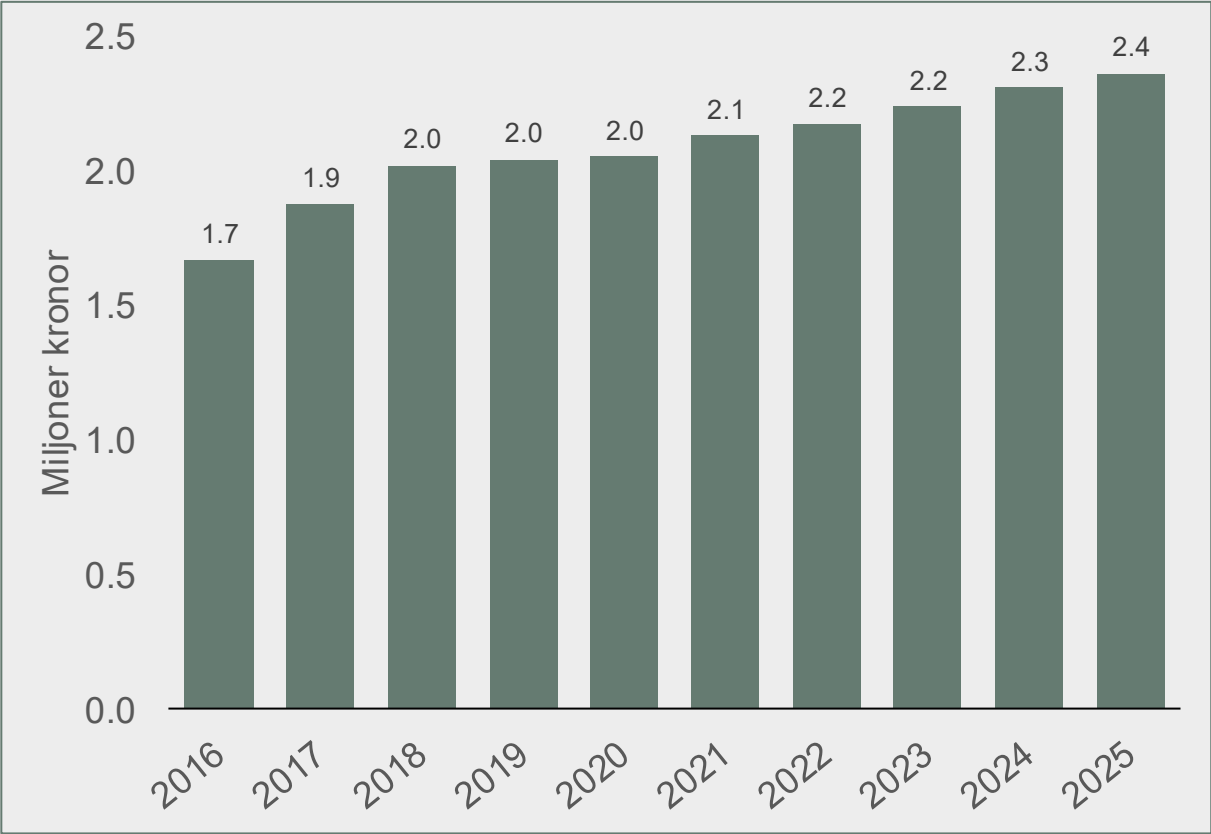

Statens andel av den totala kostnaden för assistansersättningen har ökat något under perioden 2016-2025. Orsaken är att det genomsnittliga antalet assistanstimmar per brukare har ökat och att kommunerna endast ansvarar för de 20 första timmarna.

Källa: Regeringen & SCB

Den genomsnittliga kostnaden och antalet helårsanställda per brukare

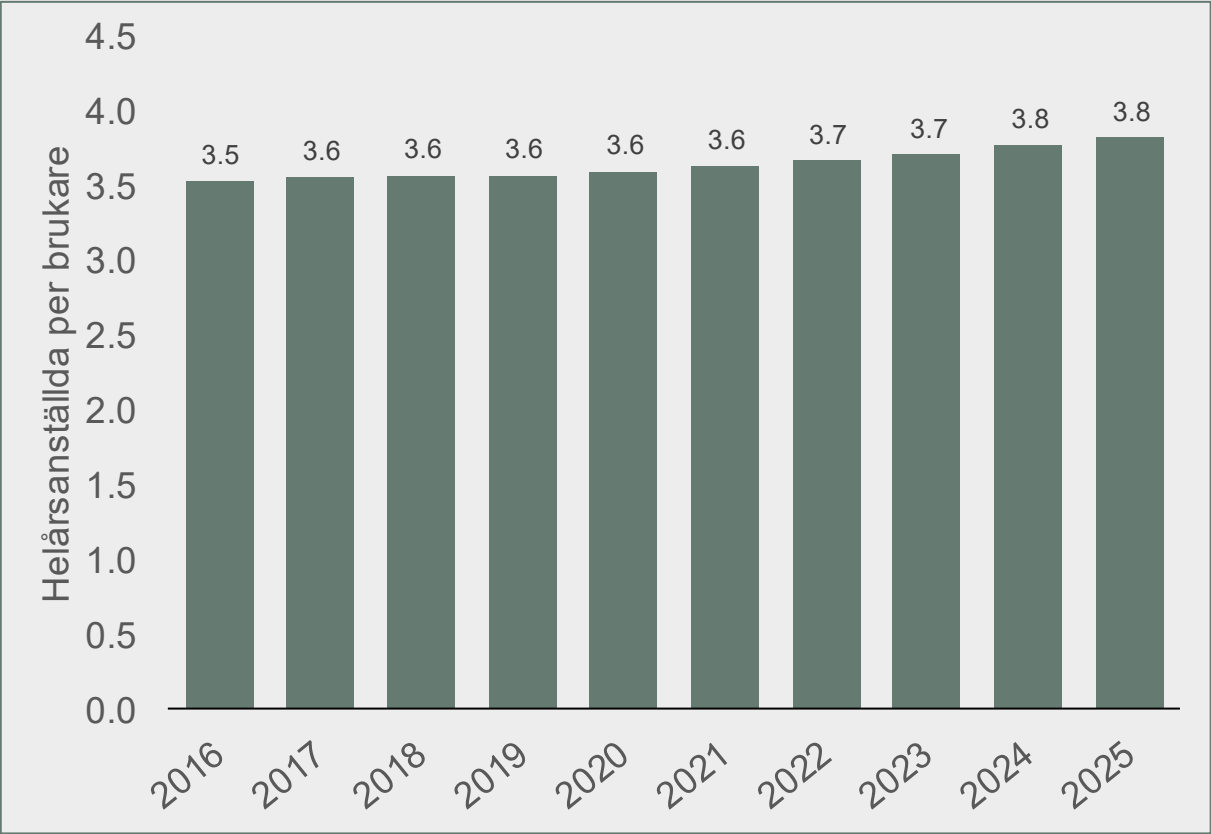
Den genomsnittliga kostnaden per brukare i den statliga assistansen

Den genomsnittliga kostnaden per brukare med statliga assistansersättning har ökat med 700 000 kronor, motsvarande 41 procent, under perioden 2016-2025. Ökningen är en konsekvens av i genomsnitt fler assistanstimmar i kombination med högre ersättning per assistanstimme.

Källa: Försäkringskassan

Det genomsnittliga antalet helårsanställda assistenter per brukare i den statliga assistansen

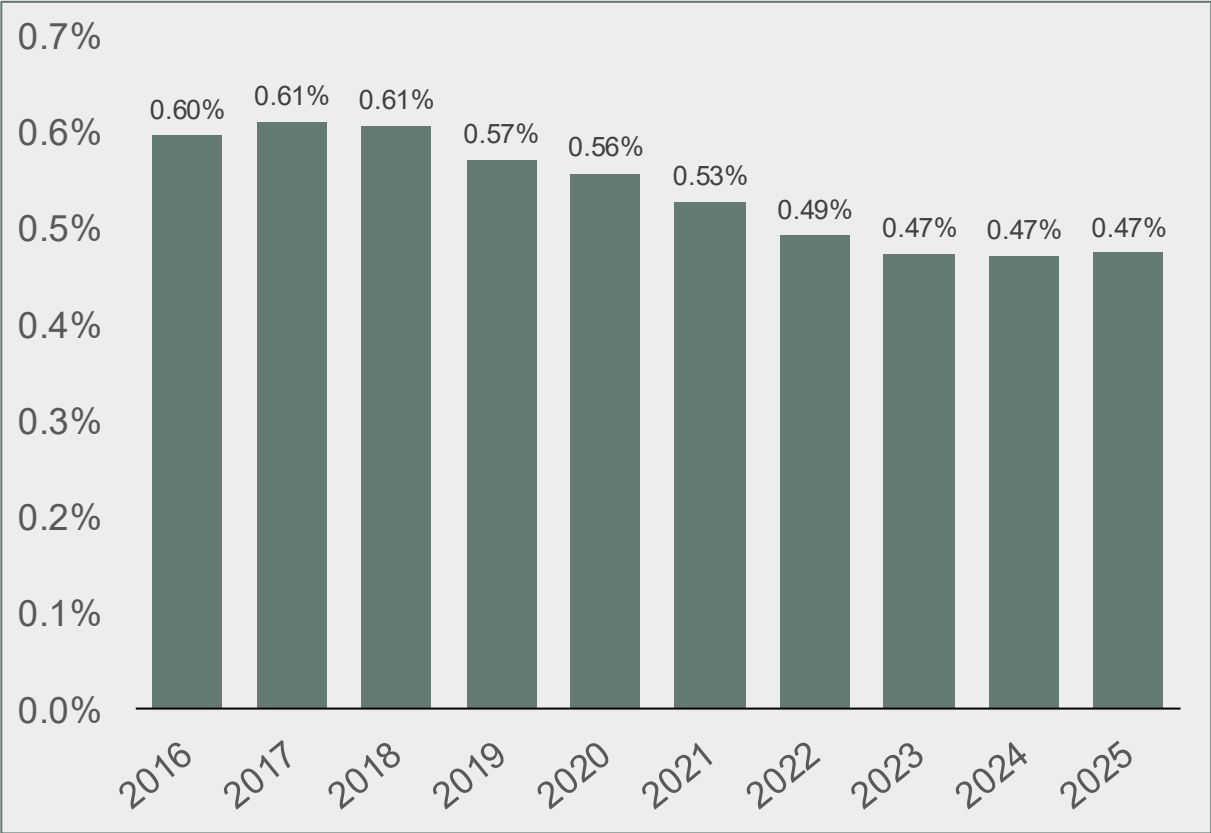

Antalet helårsanställda per genomsnittlig brukare med statlig assistansersättning har ökat med 8 procent under perioden 2016-2025. Det är en konsekvens av att det genomsnittliga antalet assistanstimmar har ökat med 8 procent.

Källa: Försäkringskassan

Kostnaden för den statliga assistansen i relation till BNP och utgifterna i statsbudgeten

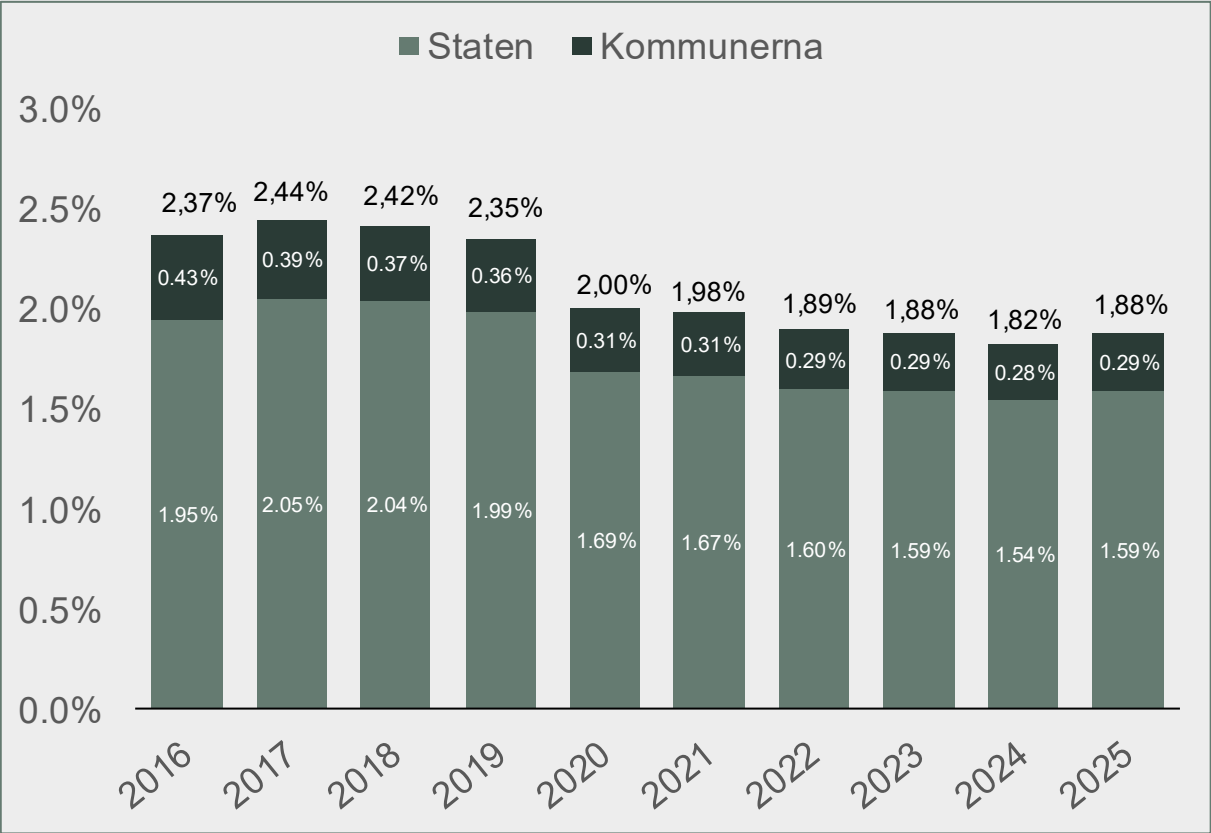
Kostnader för den statliga assistansersättningen i relation till BNP

Kostnaderna för den statliga assistansersättningen har minskat i relation till värdet av den totala produktionen av varor och tjänster i den svenska ekonomin, BNP. Den har minskat från 0,61 procent år 2018 till 0,47 procent år 2024.

Källa: Försäkringskassan & SCB

Kostnader för den statliga assistansersättningen i relation till statens utgifter

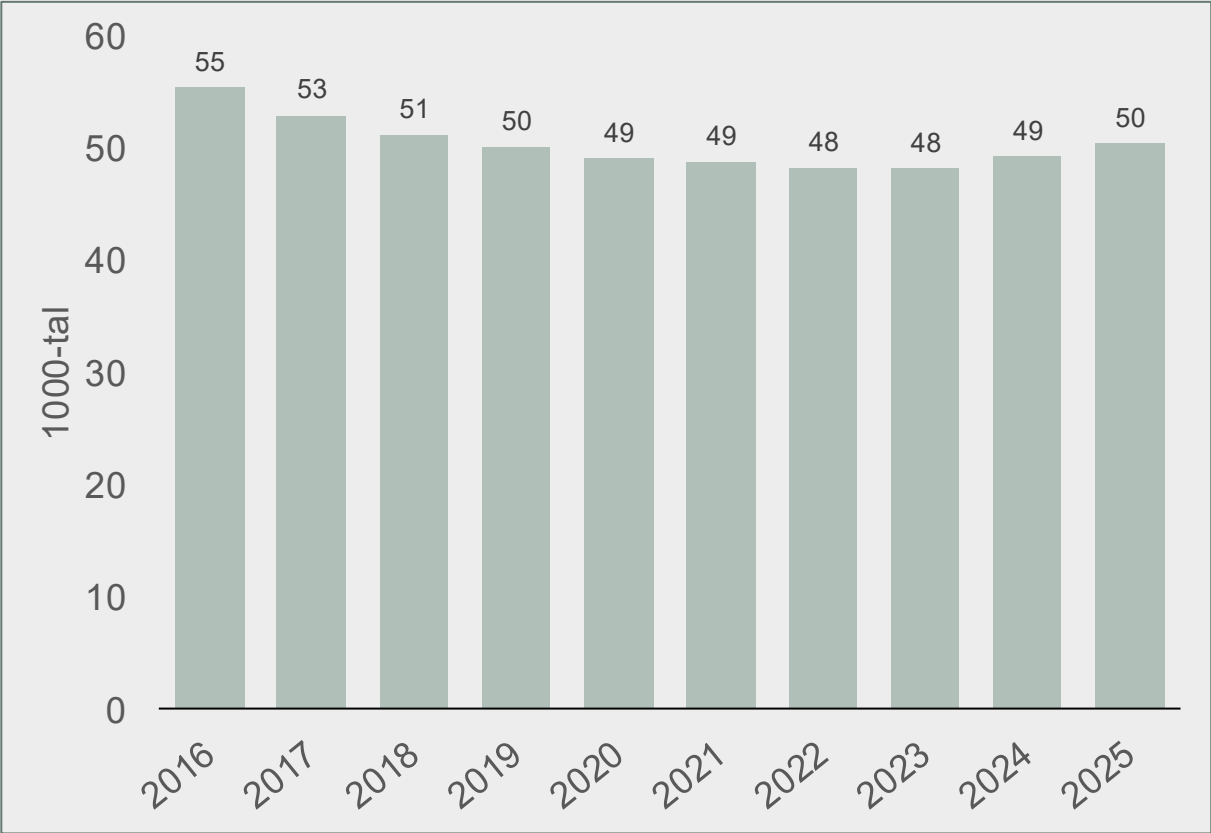
Kostnaden för den statliga assistansersättningen i relation till i statens utgifter har också minskat under perioden 2016-2025. Den är en minskning från som högst 2,44 procent år 2017 till 1,88 procent år 2025.

Källa: Försäkringskassan & SCB

6. Sysselsättning och löneläge 2016-2025

Antal helårsanställda assistenter

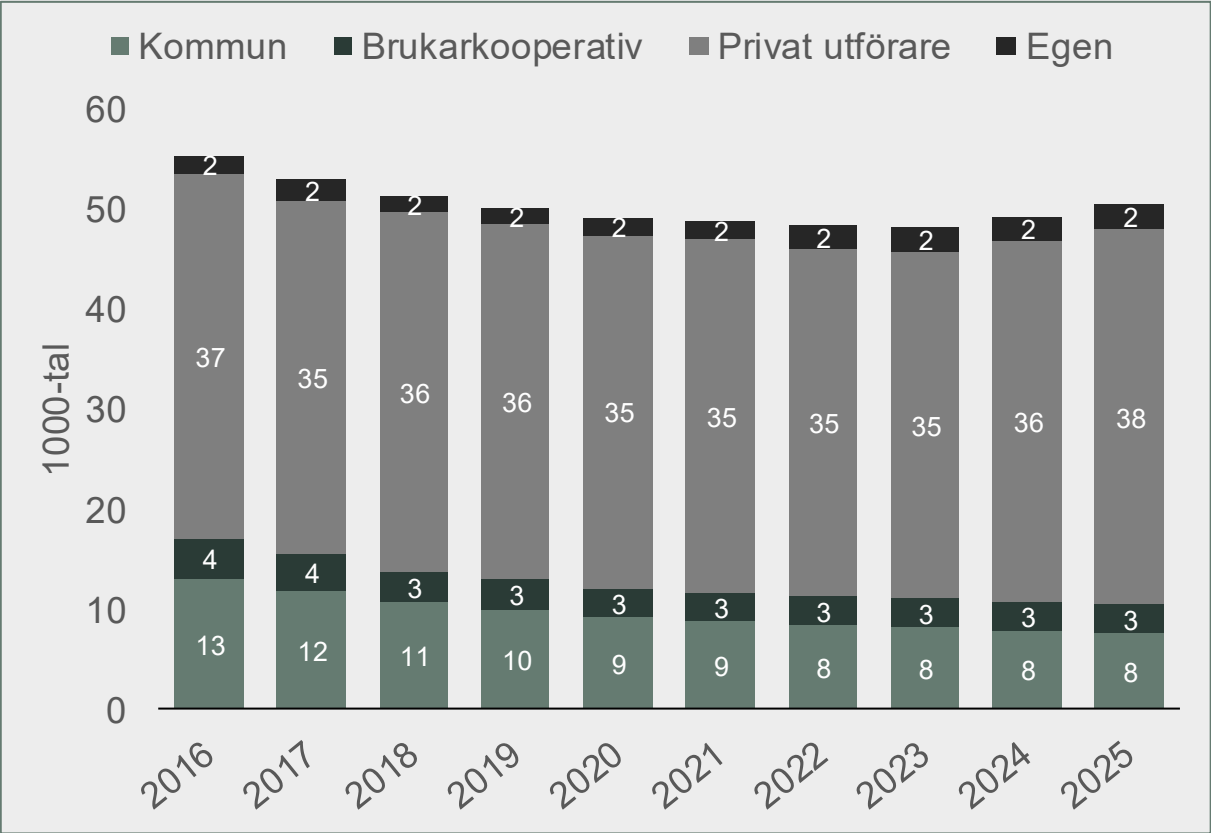
Antal helårsanställda assistenter inom den statliga assistansen

Antalet helårsanställda assistenter inom den statliga assistansen uppgick till cirka 50 000 år 2025. I och med det minskade det totala antalet timmar med 7 miljoner inom den statliga assistansersättningen sedan 2016 har antalet helårsanställda minskat med 5 000.

Källa: Försäkringskassan

Antal helårsanställda assistenter inom den statliga assistansen fördela på olika utförarkategorier

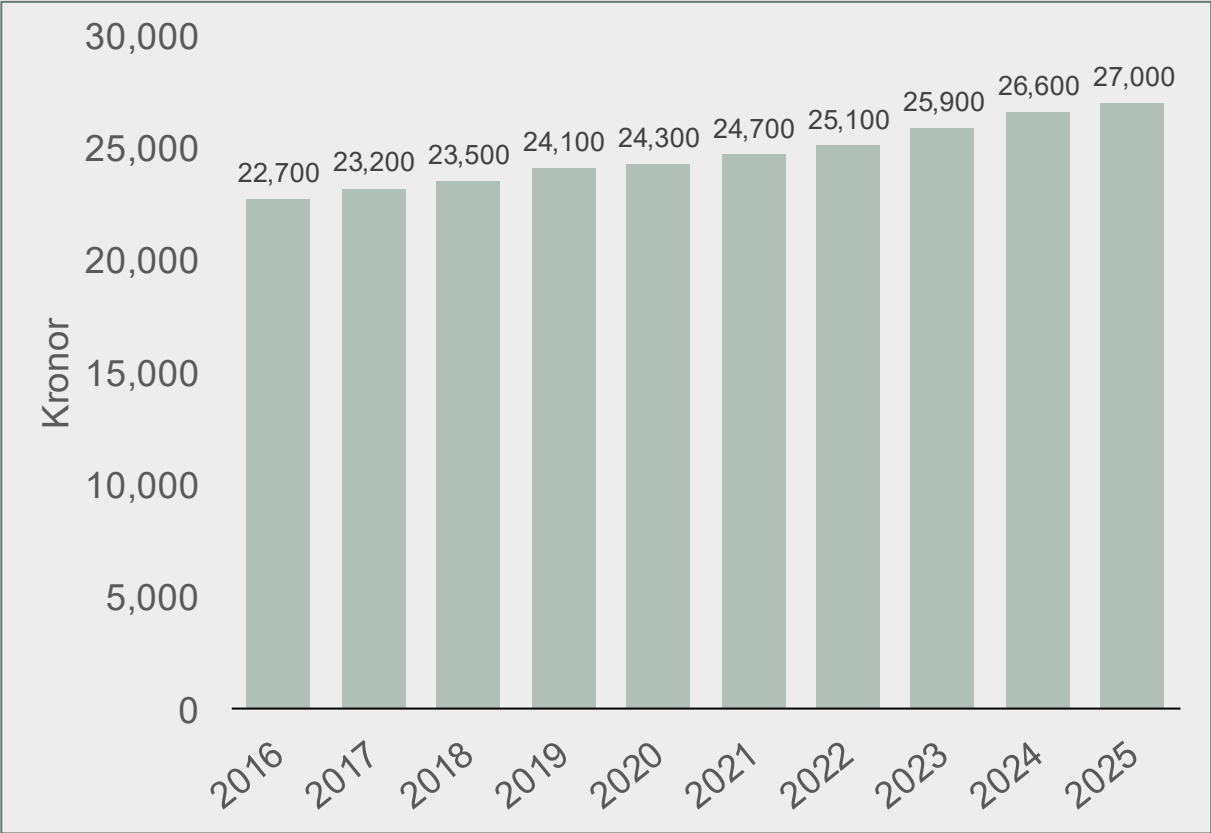

Av de 50 000 helårsanställda assistenterna så är 38 000 motsvarande 75 procent, anställda av privata utförare. Antalet är det högsta de senaste 10 åren och andelen har ökat, från 66 procent år 2016 till 75 procent 2025.

Källa: Försäkringskassan

Grundlön och löneutveckling personliga assistenter

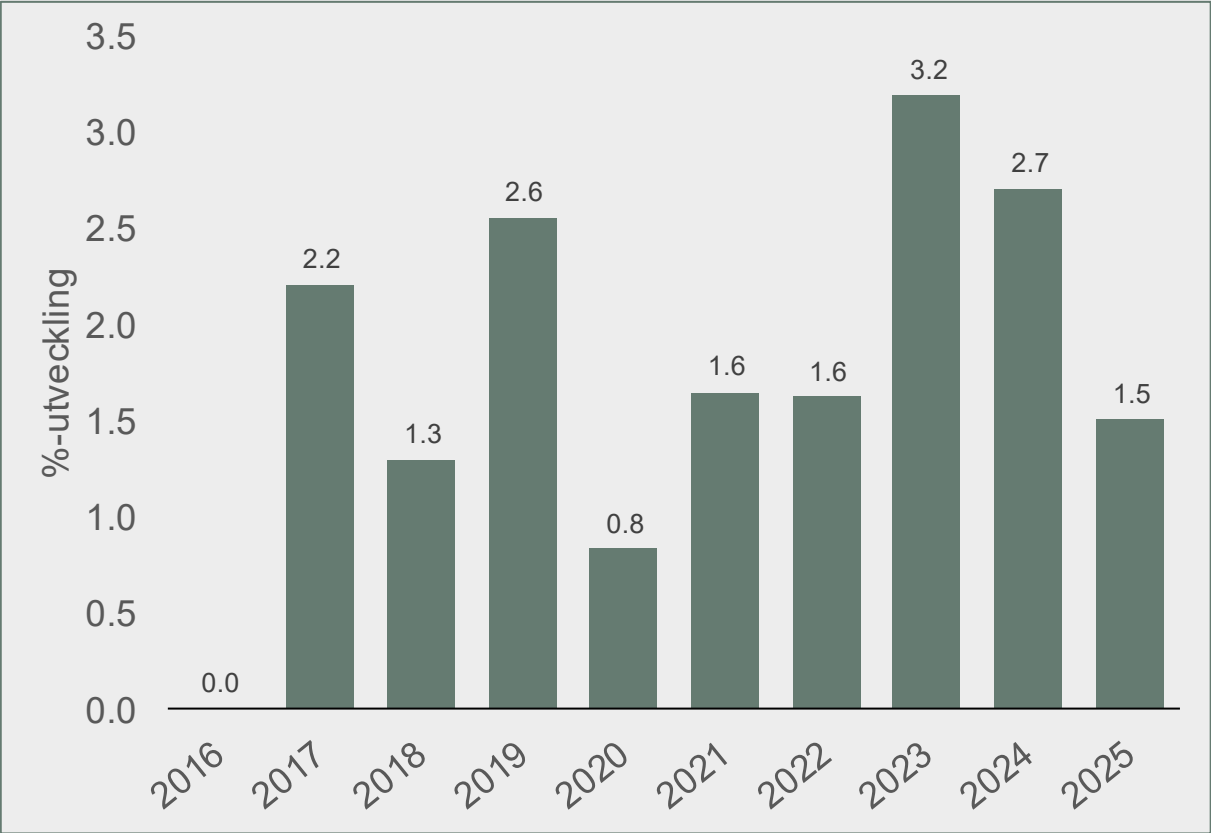
Grundlön (heltid) personliga assistenter (SSYK 5343)

Den genomsnittliga grundlönen (heltid) för personliga assistenter uppgick till 27 000 kronor år 2025. Till grundlönen ska sedan läggas rörliga lönetillägg samt förmåner för att få fram den faktiska månadslönen. Den uppgick till drygt 31 800 år 2025.

Källa: SCB

Procentuell löneutveckling personliga assistenter (SSYK 5343)

Den genomsnittliga löneutvecklingen per år för de personliga assistenternas grundlön uppgick till 1,8 procent under perioden 2016-2025.

Källa: SCB